

JAARVERSLAG

2022

JAARVERSLAG

2022

ACb Algemene
Onderwijsbond

Vooraf

Voor u liggen het bestuursverslag en de jaarrekening van de AOb over 2022. Een jaar samengevat in cijfers, tabellen en grafieken. Dit verslag geeft inzicht in het financiële reilen en zeilen van de AOb. We maken letterlijk de balans op.

Een balans die helaas in 2022 sterk negatief uitvalt. Het ledenverlies in de coronajaren werd gevolgd door de consequenties van de oorlog in Oekraïne. Financieel uitte zich dat in sterk gestegen kosten en een zeer negatief resultaat op ons belegd vermogen.

Gelukkig beschikt de AOb over voldoende buffers om dit tijdelijk op te vangen en vol energie te werken aan herstel. Herstel dat zich na het eerste kwartaal van 2022 ook daadwerkelijk aandienende met het normaliseren van de instroom van nieuwe leden.

Daarmee zijn we er echter nog niet. In 2023 zullen we financieel de tering naar de nering moeten zetten, en tegelijkertijd onze strategische agenda omzetten in daden. De opgave is groot, maar er is alle reden voor optimisme. In 2022 is de loonkloof in harde cao-afspraken gedicht. De pensioenen zijn na jaren stilstand mede door onze inzet fors geïndexeerd. Ook sleepten we 40 uur werkdrukvermindering in het voortgezet onderwijs uit het vuur. Kortom: Het kan wel. Met elkaar staan we sterker, zo laat ook dit jaarverslag zien.

Het eerste deel van het jaarverslag is het bestuursverslag, met daarin op hoofdlijnen de AOb in 2022. Daarna volgt de geconsolideerde jaarrekening met daarin de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht. We hebben geprobeerd de cijfers en toelichtingen bij elkaar te presenteren voor een zo leesbaar mogelijk jaarverslag.

Conform de statutaire verplichting is deze jaarrekening ondertekend door alle leden van het hoofdbestuur en gaat ze vergezeld van een goedkeurende controleverklaring van een onafhankelijke accountant. Het hoofdbestuur is van mening dat dit jaarverslag een juiste weergave is van de activiteiten in 2022. Ik wens u veel leesplezier.

Met vriendelijke groet,
namens het AOb-hoofdbestuur

Douwe van der Zweep
algemeen penningmeester

Inhoudsopgave

Vooraf 5

Bestuursverslag

1 De AOb in 2022 8

2 Het financiële jaar 2022 13

3 Ledenontwikkeling 19

4 De AOb-organisatie in vogelvlucht 26

5 De vereniging 29

6 De werkorganisatie 33

7 Vermogensbeleid 38

8 Weerstandsreserve 40

9 Vooruitblik 2023 42

10 Risicoparagraaf 44

11 Jaarrekening 2022 46

De AOb in 2022

1

Inzet in 2022

Laten zien dat het wel kan. De negatieve spiraal keren in het onderwijs door minder werkdruk, meer vaste collega's en een betere beloning. Daarmee zorgen we voor genoeg onderwijs-personeel, zodat iedereen goed onderwijs krijgt en de mensen die dat belangrijke werk doen er niet aan onderdoor gaan. Dat is waar de AOb elke dag keihard aan werkt. Samen met al onze leden, want we geloven in de kracht van het collectief. *Samen sterk onderwijs* is niet voor niets onze slogan.

In 2022 hebben we enorm veel bereikt en gedaan. Dit overzicht is lang niet compleet, maar geeft wel een goede impressie van onze behaalde resultaten.

Corona

De impact van corona op het onderwijs was enorm. Voor mensen die werken in de klas, voor de leerlingen en ook voor ons als AOb. In januari 2022 kwam het onderwijs uit de lockdown die last minute in december werd afgekondigd. Het was gelukkig de laatste keer dat de scholen vanwege de pandemie dicht moesten. Op 25 februari ging een streep door alle maatregelen in het onderwijs. "Het onderwijs ligt bij het treffen van maatregelen onderop de stapel", zei de minister.

Door dat uitgangspunt rust op de AOb een zware verantwoordelijkheid, voor de collega's die nu al long covid hebben opgelopen én voor het voorkomen in de toekomst. De AOb hamert op veiligheid na een lockdown en een lange termijnplan. Onze inzet op ventilatie in de klas wierp zijn vruchten af, want er kwam aandacht hiervoor in arbobeleid en in diverse handreikingen. Het ministerie van OCW opende een meldpunt en er kwam geld voor CO₂-meters in elk lokaal. De AOb zette een eigen meldpunt op voor het mbo en hoger onderwijs.

Ook hebben we ons hard gemaakt voor collega's met long covid. De AOb zette een meldpunt long covid op en we publiceerden een zwartboek. Ruim 60% van de melders bij het meldpunt long covid van de AOb raakte besmet op het werk. Dit leidde onder meer tot Kamervragen. De AOb zet zich in voor snelle compensatie van het inkomensverlies en voor inkomensbescherming in de toekomst. We stuurden alle schoolbesturen een brief met de oproep mensen langer in dienst te houden. Een speciaal compliment verdienen onze WIA-begeleiders. Zij doen in dit dossier geweldig werk.

Lerarentekort

Het alsmaar groter wordende lerarentekort is een enorme bedreiging voor het onderwijs. Voor alle leerlingen, maar ook voor de mensen die elke dag het verschil willen maken. Zonder voldoende bevoegde leraren is het onderwijs in gevaar. Daarom doen we er alles aan om het mooiste beroep ter wereld zo aantrekkelijk mogelijk te maken.

Dat begint met de juiste arbeidsvoorwaarden. Daarin betekende 2022 een jaar van resultaten. De belangrijkste daarvan is het dichten van de loonkloof. Het verschil in salaris tussen leraren in het primair onderwijs en hun collega's in het voortgezet onderwijs is verleden tijd. Concreet betekende dit 1,5 miljard erbij voor het primair onderwijs.

Ondertussen zorgen de NPO-gelden voor een hard groeiende bijlesindustrie. Door het tekort aan leraren staan onderwijsassistenten steeds vaker zelfstandig, onbegeleid en niet extra betaald voor de klas. Want het lerarentekort groeit nog steeds. In het primair onderwijs is het tekort gestegen tot bijna 10 procent. En dus blijven we strijden om de rode loper uit te rollen voor iedereen die in het onderwijs werkt, wil werken of ooit heeft gewerkt. We hebben iedereen nodig.

Om het belang van een bevoegde leraar voor de klas te onderstrepen, lanceerden we in december het manifest *Elk kind een bevoegde leraar*. Samen met de organisaties Defense for Children en Ouders & Onderwijs eisen we dat in 2030 er de belofte is dat elk kind een bevoegde leraar heeft. Minister Wiersma heeft deze oproep samen met duizenden leraren, ouders en organisaties onderschreven.

Arbeidsvoorwaarden/Loon

De AOb heeft cao's afgesloten voor onderzoekinstellingen en alle onderwijssectoren. Het hbo sloot als eerste een cao af waarin de loonafpraak de boventoon voerde. We wilden de beschikbare ruimte snel doorgeven aan de leden, vanwege de hard oplopende inflatie door onder andere de oorlog in Oekraïne. Dat zette de toon voor de andere cao's. Voor de zomer kwam er in alle sectoren een cao tot stand, al ging dat met name in het voortgezet onderwijs niet vanzelf. Ook werden er prikacties gehouden op 2 en 8 juni.

Uiteindelijk konden we ook in het voortgezet onderwijs goede afspraken maken over loon en werkdruk. In het najaar steeg de inflatie ongekend hard. De AOb ging met honderden collega's naar de manifestatie *Nederland verdient Beter* in het Olympisch Stadion in Amsterdam.

Naast het afsluiten van de cao-lonen strijden we voor een eerlijke inschaling en goede functiewaardering.

Flex

Het onderwijs is in de greep van een flexverslaving. Te veel collega's krijgen geen vast contract. Wat de AOb betreft is het helder: vast werk verdient een vaste baan. Juist in deze tijden van het lerarentekort is het bieden van een vaste baan niet meer dan logisch.

Bij de sector wetenschappelijk onderwijs & onderzoek (WO&O) speelt dit thema wellicht het sterkst. Ook de AOb-prijs AcademieKus stond in het teken hiervan. Steeds meer werknemers op de universiteiten pikken het niet meer. Zo gingen docenten van de UvA in nakijkstaking en was er samen met diverse actiegroepen op 12 mei een actie bij de cao-onderhandelingen in Utrecht.

De cao van de Universiteiten van Nederland (UNL) werd kritisch ontvangen en maar net aangenomen. Veel collega's hadden gehoopt op een concrete cao-afpraak over vaste banen voor docenten. De AOb is het daarmee eens. We zien collega's vertrekken, terwijl het werk dat ze doen structureel werk is en universiteiten er vaste financiering voor krijgen. De studieafpraak die wel in de cao staat is een klein stapje vooruit nu ook landelijk de mogelijkheden voor meer vaste banen worden onderzocht. De AOb-agenda voor 2023 is daarmee voor een groot deel bepaald.

Ook tijdens de Ware Opening Academische Jaar 2022, dat we samen met onder meer de FNV en een aantal actiegroepen organiseerden, stond de steeds groter wordende groep collega's die een kwetsbare positie hebben binnen de universiteit centraal. Op het podium stonden mensen die te maken hebben met een flexibel contract, een onveilige werkomgeving of met ongelijke behandeling.

Werkdruk

De werkdruk in het onderwijs is veel te hoog, in alle sectoren. Onderwijspersoneel kampte vorig jaar met de meeste werkstress, blijkt uit onderzoek door het CBS en TNO. In de cao's heeft de AOb daarom afspraken gemaakt over werkdrukmiddelen.

Een heet hangijzer bij deze onderhandelingen was de verdeling van de 300 miljoen euro uit het Onderwijsakkoord, bestemd voor verlaging van de werkdruk. De bonden en werkgevers hebben afgesproken om de helft van dit bedrag (in uren) individueel ten goede te laten komen aan de werknemers. Dat betekent concreet dat iedereen 40 uur extra krijgt voor werkdrukverlichting. Dat is bovenop de 50 uur die elke werknemer al had in zijn persoonlijk budget. Er is nu dus nu per persoon 90 uur per jaar beschikbaar. Ook onderwijspersoneel van middelbare scholen die onder de cao-mbo vallen, krijgt uren om de werkdruk te verlichten en extra scholingsbudget.

Pensioen

Na jarenlange stilstand is er eindelijk indexatie van de pensioenen. De rente is gestegen waardoor pensioenfondsen ABP minder in kas hoeft te hebben om de pensioenen te kunnen uitbetalen. Daarnaast mag het fonds het geld tijdelijk eerder uitgeven, dankzij nieuwe regels vooruitlopend op de nieuwe wet. Door een versoepeling van de regels per 1 juli door het kabinet kunnen pensioenfondsen meer en sneller indexeren.

De bonden hebben lang voor een versoepeling van de regels gepleit. Die waren namelijk erg streng, er werd gerekend met conservatieve cijfers. Indexeren kon hierdoor bijna nooit. Direct na het wijzigen van de regels is de ruimte benut. ABP verhoogde de pensioenen in juli met 2,39 procent. In november maakte het pensioenfonds bekend voor het komende jaar te indexeren met 11,96 procent.

De AOW steeg ook fors. Dankzij de inzet van de FNV bleef de koppeling met het minimumloon in stand en groeit de AOW dus fors mee met de verhoging van dat minimumloon. Ook die verhoging was er zonder de voortdurende inzet van de FNV nooit gekomen.

De AOb verdubbelde haar vertegenwoordiging in het verantwoordingsorgaan voor gepensioneerden na een goede campagne. Een belangrijke en goede beslissing van ABP was om na de inval in Oekraïne alle Russische beleggingen van de hand te doen. Dit ging om een bedrag van 520 miljoen euro.

Juridische ondersteuning

Onze juridische dienst bewijst jaar in jaar uit haar unieke waarde voor onze leden. Want we staan leden juridisch bij in goede, maar ook in slechte tijden. Dat doen we soms door vragen aan de telefoon te beantwoorden of mensen te helpen zelf met oplossingen te komen. Maar soms is er meer nodig en komen we juridisch in actie. Het afgelopen jaar hebben we zo'n 25.000 uiteenlopende vragen van onze leden beantwoord en zijn we circa 3.900 dossiers gestart. Ook is weer een aantal zaken voorgekomen bij het gerechtshof waar het AOb-lid in het gelijk werd gesteld met de hulp van onze advocaten.

Journalistiek

De AOb is trots op haar onafhankelijke journalistieke redactie. Naast onze online verslaggeving informeren we onze leden met ons papieren Onderwijsblad, WO&O Magazine en InfoMR. Dat blijft niet onopgemerkt. Onze journalisten doken onder meer in het aantal flexcontracten, legden misstanden bij de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO) bloot en deden onderzoek naar topinkomens van toezichthouders. Tal van artikelen zorgden voor Kamervragen en we werden genomineerd voor de Nationale Prijs voor Onderwijsjournalistiek.

Een mooi project is *Samen Maken*, waarin we samen met leden onderzoek doen. We begonnen met *Vechten voor je Schaal*, waarvoor ruim 1.000 mensen hun verhaal deden en we webinars organiseerden om onze leden te helpen in de schaal te komen waar ze recht op hebben.

Marketing en evenementen

Onze marketingafdeling doet er alles aan om leden te werven en te behouden. We ontwikkelen materiaal, organiseren campagnes en vertellen ons verhaal aan zoveel mogelijk potentiële leden. Speciale aandacht hebben we voor studenten die gratis lid kunnen worden. De werving hiervan overtreft momenteel onze doelstellingen.

Ook organiseerden we veel evenementen zoals het Jubileumfestival om ons 25-jarig bestaan te vieren en het landelijk congres Jonge Kind. Tevens hebben we in 2022 onze huisstijl een update gegeven, onze interne boodschap vastgesteld en zijn we begonnen met de voorbereidingen van een nieuwe website die in 2023 live gaat.

Het financiële jaar 2022

2

Baten en lasten

Resultaat

De AOb heeft een negatief exploitatieresultaat over 2022 van € 7.128.000. Dit is de resultante van een sterk negatief resultaat op het belegd vermogen (€ 6.222.000) en een negatief resultaat op de bedrijfsvoering (€ 885.000) minus € 21.000 aan vennootschapsbelasting.

Het negatieve resultaat op de bedrijfsvoering werd vooral veroorzaakt door een substantiële daling van ons ledenbestand en dus de contributieopbrengsten. Deze daling kon gedeeltelijk worden opgevangen door een stijging van de overige opbrengsten.

Aan de kostenkant waren de personeelskosten hoger dan begroot, ondanks de behaalde formatiereductie. Dit werd gedeeltelijk gecompenseerd door de vereniging, waar de kosten achterbleven op de gestelde budgetten. Ook bij de vakbondsfaciliteiten was dit het geval.

Baten & lasten	Begroting	Exploitatie	Exploitatie
X € 1000	2022	2022	2021
<i>Baten</i>			
Contributiebaten	15.678	15.046	15.254
Subsidies	5.261	5.380	5.553
Overige baten	1.255	1.485	1.745
Totale baten	22.194	21.911	22.552
<i>Lasten</i>			
Personeelskosten	12.476	13.151	12.562
Huisvestingskosten	1.274	1.282	1.308
Inkoop verloffaciliteiten	2.369	2.205	2.500
Overige kosten	6.058	5.601	4.786
Afschrijvingskosten	541	557	415
Totale lasten	22.718	22.796	21.571
Resultaat bedrijfsvoering	-524	-885	981
Financiële baten en lasten	668	-6.222	4.296
Belastingen	-13	-21	-23
Exploitatieresultaat	131	-7.128	5.254

Contributiebaten

De contributie-inkomsten over 2022 daalden met € 208.000 ten opzichte van 2021. Het ledenaantal was op 1 januari 2023 1.542 lager dan in het begin van het jaar. Deze daling deed zich vooral voor in het eerste kwartaal van 2022. De oorzaak hiervan zit met name in de nasleep van corona. Daarna trad een periode van relatieve stabilisatie in. Dit duurde tot het einde van het jaar. Een uitgebreide analyse is te vinden in hoofdstuk 3 (Ledenontwikkeling).

De daling van de contributiebaten was net als in 2021 het sterkst onder de post-actieve leden. De overige leden zijn voornamelijk uitkeringsgerechtigde leden.

Contributiebaten <i>werkend/niet werkend x € 1.000</i>	31-12-2022	31-12-2021	Vershil	% Verschil
Werkende leden	13.844	14.058	-214	-1,5%
Post-actieve leden	940	989	-49	-5,0%
Overige leden	262	207	55	26,6%
Totaal	15.046	15.254	-208	-1,4%

De verhouding betalende/niet-betalende leden is gelijk gebleven ten opzicht van vorig jaar. Niet-betalende leden zijn voornamelijk studentleden.

Ontwikkeling betalende leden <i>in percentages</i>	31-12-2022	31-12-2021	Vershil
Betalende leden	96%	96%	0%
Niet-betalende leden	4%	4%	0%
Totaal	100%	100%	0%

Op basis van het jaargemiddelde en de ledenstand tot en met 31 december 2022.

Overige baten

De eenmalige bate in 2021 van € 424.000 inzake de liquidatie van de Stichting Voorzieningsfonds AOb buiten beschouwing gelaten, zijn de overige baten over de hele linie gestegen ten opzichte van 2021 en hoger uitgevallen dan begroot. Met name in de scholingsactiviteiten is een sterke stijging zichtbaar. Deze is € 168.000 hoger uitgevallen dan begroot en steeg € 179.000 ten opzichte van 2021. Intensivering van de activiteiten en het einde van de pandemie liggen hieraan ten grondslag. Ook de advertentie-inkomsten van € 137.000 uit het Onderwijsblad hebben we na een jarenlange daling weer kunnen ombuigen naar een stijgende lijn. Verder vallen de opbrengsten van de juridische afdeling op. Deze bedragen € 71.000 en dat is € 21.000 hoger dan geraamd.

Personeelskosten

Per jaareinde hadden we een totale formatie van 127,7 fte op een begroting van 131,7 fte. De reductie van 4,7 fte in de werkorganisatie, die in het de loop van het jaar als doel werd gesteld, werd uiteindelijk gehaald. Toch zijn de personeelskosten € 675.000 hoger uitgevallen dan begroot. Dit heeft een aantal oorzaken. Ten eerste is deze reductie gedurende het jaar gerealiseerd en drukten de personeelskosten van de vertrokken medewerkers nog grotendeels op 2022. Ten tweede hadden de cao-onderhandelingen een hogere procentuele stijging als uitkomst dan was begroot, waardoor binnen het budget blijven onmogelijk werd. Daarnaast was in de begroting ingezet op een reductie van de reservering voor vakantiedagen. Deze is echter in 2022 verder toegenomen. Als laatste kan worden genoemd dat er in 2022 reeds een voorziening is opgenomen voor beëindigingsvergoedingen die onderdeel vormen van een aantal vaststellingsovereenkomsten die in 2023 worden geëffectueerd.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten overschreden het budget met € 8.000. De indexatie van de huur van het pand in Utrecht bleek hoger dan verwacht. Daarentegen zijn de totale huisvestingskosten gedaald ten opzichte van 2021 met € 26.000. Dit heeft onder andere te maken met een hogere doorbelasting van zaalhuur aan verenigingsonderdelen vanwege intensivering van de overleggen en bijeenkomsten op het hoofdkantoor. Daarnaast is er bespaard op schoonmaakkosten en andere facilitaire zaken door in zee te gaan met andere partijen.

Inkoop verloffaciliteiten

De verlof- of vakbondsfaciliteiten kwamen € 164.000 lager uit dan begroot. Grotendeels heeft dit te maken met het afboeken van betalingsverplichtingen die ouder zijn dan vijf jaar. Daarnaast zijn de uren voor schooljaar 2022/2023 (1.377 uur) gereduceerd ten opzichte van

2021/2022 (1.408 uur) om een overschrijding zoals in 2021 te voorkomen.

Overige kosten

De overige kosten waren in totaal € 457.000 lager dan begroot. Van dit bedrag is € 298.000 niet-besteemd budget van de vereniging. Onder andere de reis- en verblijfskosten van de kaderleden en consulenten bleven € 219.000 achter op budget. De oorzaak hiervan is de toename van het online werken. Denk hierbij aan de vakbondsconsulenten die, na ingebruikname van het digitale telefoonsysteem, ook vanuit huis leden te woord kunnen staan. Voor de aankomende jaren zal het budget op deze nieuwe ontwikkelingen aangepast moeten worden. Het jaarlijkse incidentele budget van € 668.000, bestemd voor diverse projecten in de vereniging en de werkorganisatie, is een andere oorzaak van de lagere uitgaven.

Afschrijvingskosten

De afschrijvingskosten vielen hoger uit dan begroot. De oorzaak hiervan zit in het vroegtijdig afschrijven van een aantal laptops en telefoons (€ 14.000). Daarnaast is er een software project stopgezet. Hierdoor moest € 31.000 worden afgeschreven. De afschrijvingen vielen € 31.000 lager uit dan begroot. Dit komt door vertraging in de planning van de begrote projecten en/of investeringen.

Resultaat uit vermogen

Het beursjaar 2022 was dramatisch. De oorlog in Oekraïne en de stijgende energieprijzen als gevolg daarvan, brachten veel economische onzekerheid met zich mee. Het ongerealiseerde negatieve koersresultaat per jaareinde was € 7.109.000. Dit is de waarde van de aandelen-/obligatieportefeuille per 31 december. Het gerealiseerde deel van € 523.000, dus na verkoop, verzachtte dit leed enigszins. Daarnaast werd er aan rente en dividend € 412.000 gegenereerd.

Balans

Balans	31-12-2022	31-12-2021
<i>X € 1.000</i>		
Activa		
Immateriële vaste activa	1.135	963
Materiële vaste activa	2.066	2.390
Financiële vaste activa	36.712	42.209
Debiteuren	240	93
Overige vorderingen en overlopende activa	2.188	2.902
Liquide middelen	1.704	1.893
Totale activa	44.045	50.450
Passiva		
Vrije reserves	15.999	22.432
Stakingsreserve	12.021	11.727
Bestemmingsreserves	9.997	10.987
Totale vermogen	38.017	45.146
Voorzieningen	858	835
Schulden op lange termijn	1.005	1.131
Schulden op korte termijn	4.165	3.338
Totale passiva	44.045	50.450

Vermogen

Het eigen vermogen van de AOb nam in 2022 af met € 7.129.000. Van de activa (bezittingen en vorderingen) van de AOb is 86% gefinancierd met eigen vermogen. In 2021 was deze solvabiliteitsratio 89%.

Immateriële en materiële vaste activa

Immaterieel

Naast de reguliere afschrijvingen betreft de mutatie de investeringen. In 2022 investeerde de AOb voornamelijk in de ontwikkeling van de ledenapp (€ 109.000) en de website (€ 101.000). Dit zijn nog steeds lopende projecten in 2023. Twee grote projecten zijn in 2022 afgerond en geactiveerd: de implementatie en ingebruikname van de software AFAS (€ 50.000) en de koppeling met en het inrichten van de contributierun in CRM. De totale project kosten daarvoor bedroegen € 335.000.

Materieel

De totale materiële investering bedroeg in 2022 € 86.000. De herinrichting van het onderwijs-café kostte € 24.000. Daarnaast zijn een aantal vergaderzalen uitgerust met beeld- en geluids-apparatuur om hybride vergaderen mogelijk te maken. Dit vergde een investering van € 34.000. Een laatste noemenswaardige investering was die van € 7.000 voor de zonwering voor het pand in Utrecht.

Financiële vaste activa

De daling van de financiële vaste activa met € 5.497.000 betreft de waardedaling van de beleggingsportefeuille en het resultaat van de aan- en verkopen van obligaties en aandelen. Vorig jaar was dit nog een stijging van € 5.390.000.

Debiteuren

Het debiteurensaldo is € 147.000 hoger dan in 2021. Dit wordt veroorzaakt door de opmaak van een aantal facturen met substantiële bedragen aan het einde van het jaar. Bijvoorbeeld een factuur aan APG van € 84.000.

Overige vorderingen en overlopende passiva

De daling van deze balanspost wordt voornamelijk veroorzaakt door de nog te vorderen werkgeversbijdragen (de Govak-gelden en COPWO-middelen; zie ook hoofdstuk 5). Per jaareinde 2022 was nog € 1.301.000 te ontvangen daar waar eind 2021 de teller stond op € 2.092.000. Inmiddels is het overgrote deel hiervan in 2023 ontvangen.

Schulden op lange termijn

De verhuurder van het pand aan de St.-Jacobsstraat in Utrecht heeft in 2017 een bedrag van € 1.885.000 aan verbouwingskosten van het pand voor zijn rekening genomen. Deze is als schuld op de balans geplaatst en wordt gedurende vijftien jaar gespreid in het resultaat genomen. Per jaareinde 2022 was de balanspositie voor de lange termijn € 1.005.000. Daarnaast is het jaarlijkse bedrag van € 126.000 opgenomen onder de kortlopende schulden.

Schulden op korte termijn

De stijging van de schulden op korte termijn komt met name door een stijging van de nog te betalen kosten. Het betreft hier met name de vakantierechten die met € 86.000 zijn toegelaten tot een saldo van € 698.000. Daarnaast vonden er reserveringen plaats voor transitie- en beëindigingsvergoedingen voor een bedrag van € 254.000. Ook de te betalen pensioenpremie voor december van € 151.000 zorgt mede voor een stijging.

Een ander groot gedeelte van de overige schulden zijn de rekening-courantverhoudingen van organisaties waarvan de AOb het vermogen beheert. Per jaareinde is hiervan het saldo:

- Vereniging Bonaventura € 344.000
- Vereniging CVHO € 367.000

2

Belastingen

De btw-belastbare prestaties van de AOb zijn ondergebracht in de AOb Diensten B.V. Hieronder is de stand per 31 december 2022 in kaart gebracht voor de vennootschapsbelasting.

Vennootschapsbelasting X € 1.000	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021	Exploitatie verschil
Belastbare winst	80	142	154	-12
Berekende Vpb	13	21	23	-2
Betaalde Vpb	-	-20	-23	3
Te betalen vennootschapsbelasting	-	-1	-	-1

Verdeling resultaat

Het resultaat voor 2022 wordt verdeeld over de verschillende bestemmingsreserves. Aan deze dotaties kunnen zowel vaste als variabele berekeningen ten grondslag liggen. Aan de uiteindelijke verdeling van de verschillende reserves ligt een bestuursbesluit ten grondslag. Een eventueel restant wordt opgenomen in de vrije reserves. Hiervoor is geen specifieke bestemming bepaald. Zie voor de verdeling van het resultaat voor 2022 paragraaf 2.7 van de jaarrekening.

Ledenontwikkeling

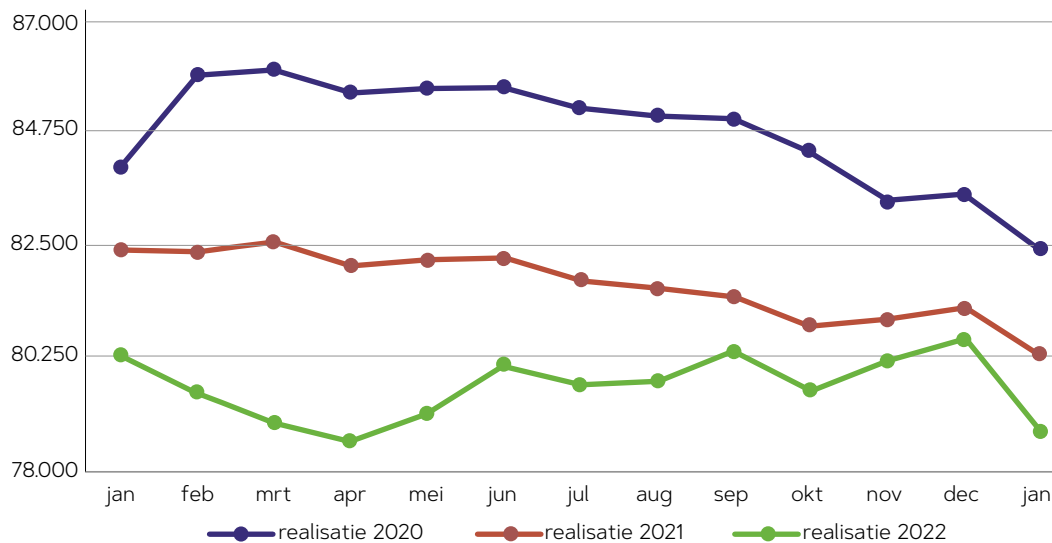
3

Ledenontwikkeling 2022

Op 1 januari 2023 telde de AOb 78.731 leden. Dat betekent dat we in het afgelopen jaar helaas leden hebben verloren: bij de start van 2022 hadden we 1.542 leden meer dan bij de start van 2023. Dat is een krimp van 1,9%, ten opzichte van -2% in 2020 en -2,5% in 2021. De dalende lijn is dus nog niet gekeerd, maar wel iets minder steil geworden.

De dalende trend die we met name in de tweede helft van 2021 zagen, heeft in het eerste kwartaal van 2022 flink doorgezet. Sterker nog: het ledenaantal liep in de eerste maanden van het jaar zelfs nog harder terug dan eind 2021. De oorzaak ligt in de afname van de instroom van nieuwe leden. Door de coronamaatregelen was het niet mogelijk om scholen en opleidingen te bezoeken. Vanaf april 2022 zien we de kentering. Er was twee maanden op rij een flinke ledenwinst te noteren, waardoor we weer rond de 80.000 leden kwamen. Die lijn is, met wat ups en downs, de rest van het jaar vastgehouden. Voor de stijging in april en mei 2022 zijn verschillende oorzaken aan te wijzen.

Ledenontwikkeling 2020-2021-2022

1. Dichten van de loonkloof

Het dichten van de loonkloof tussen het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs heeft in de maanden april en mei waarschijnlijk de belangrijkste rol gespeeld in de stijging van het ledenaantal. Met dit succes werd heel goed duidelijk wat de meerwaarde van een vakbond is en wat de AOb voor elkaar kan krijgen. Van januari tot en met april 2022 bleef het aantal leden in het primair onderwijs ongeveer gelijk. In april en mei zien we ineens een veel grotere instroom in het primair onderwijs (+120 leden) en op de tweede plaats ook in het voortgezet onderwijs (+82 leden). In mei loopt de instroom zelfs op naar +188 (po) en +177 (vo). Vanaf juni is het effect uitgewerkt en nemen de ledenaantallen in beide sectoren weer af, in lijn met de rest van het jaar voor deze sectoren.

2. Studentleden

De pr-consulenten hebben opnieuw keihard gewerkt en daarmee veel nieuwe studentleden geworven. Maand na maand zijn de pr-consulenten goed voor zo'n 20 tot 40% van de nieuwe leden. Wat een stempel drukt op bovenstaand totaaloverzicht is dat in de maanden januari en februari veel studentleden ons verlaten hebben. In januari is bijna 75% van de uitstroom toe te schrijven aan studentleden. In februari was dit zelfs bijna 85%. Dit kwam doordat we in coronatijd veel studenten langer van het studentlidmaatschap gebruik lieten

maken. Het belbureau heeft de uitgestroomde groepen studenten in twee belcampagnes nagebeld. Dit heeft geleid tot een gemiddelde conversie van 44%. Een hoge score die we onder andere bereikten door een studentlidmaatschap voor langere tijd aan te bieden. Studenten voelen zich hierdoor steeds meer verbonden met de AOb, zodat ze lid blijven als ze gaan werken. Begin 2022 was de situatie rondom corona zo goed als genormaliseerd en zijn die langere studentlidmaatschappen vervallen. Vanaf maart was de instroom onder studenten, zoals gebruikelijk, weer vele malen hoger dan de uitstroom.

3. Corona

Alle drie de jaren die in bovenstaande grafiek zijn opgenomen waren coronajaren. Net zoals voor veel anderen had corona ook voor de AOb een grote impact. 'Traditionele' vakbonds-onderwerpen raakten wat meer naar de achtergrond en werden minder belangrijk.

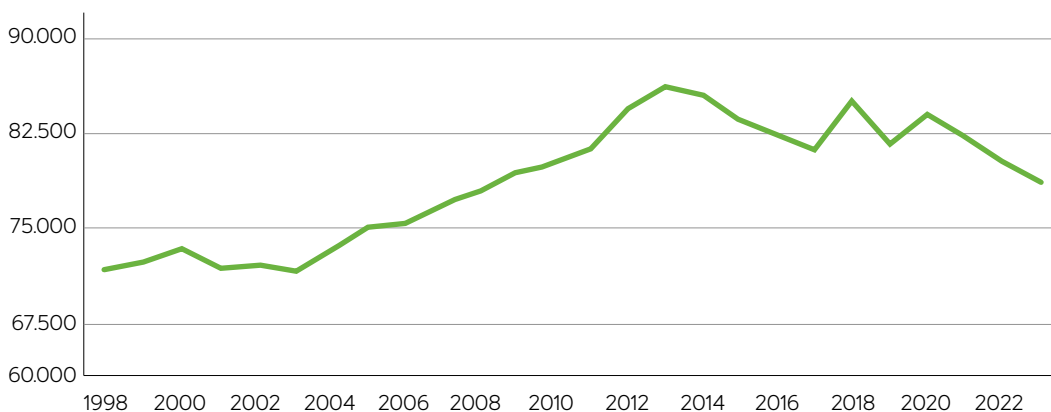
Tegelijkertijd werden we beperkt in de manieren waarop we onderwijsmensen konden bereiken. Schoolbezoeken en acties, altijd goed voor ledenwinst, waren niet meer mogelijk. De consultants konden geen scholen meer bezoeken en de NOT, een belangrijk evenement voor onze zichtbaarheid en voor ledenwerving, werd uitgesteld. In 2022 werden de coronamaatregelen langzaam versoepeld na een harde lockdown. De scholen waren alweer een tijd open, maar de laatste maatregelen, zoals die over groepsgrootte en openstelling voor externen, kwamen in maart 2022 te vervallen. Het effect daarvan is waarschijnlijk wel een stuk kleiner dan de eerstgenoemde redenen.

De stijging die we vanaf oktober zien heeft waarschijnlijk te maken met de start van de SEA-campagne, waardoor we maandelijks enkele honderden nieuwe leden mogen verwelkomen. SEA is het adverteren in zoekmachines. Iedere keer als iemand zoekt op bijvoorbeeld de woorden 'onderwijs' en 'cao', verschijnt er een advertentie van de AOb. De advertenties worden veel aangeklikt.

Ledenontwikkeling door de jaren heen

De stakingsjaren 2017 en 2019 gaven de afgelopen jaren de enige pieken in een verder dalende lijn. Helaas konden we het ledenaantal van 2020 niet vasthouden. Afgelopen jaar zijn we voor het eerst in twaalf jaar onder de 80.000 leden gezakt. Een lichtpuntje is dat de daling het afgelopen jaar iets is afgezwakt. Laat dit het begin zijn van een tijd dat keert, zeker nu vakbonden de maatschappelijke beweging mee hebben door de hoge inflatie en de actiebereidheid groot is.

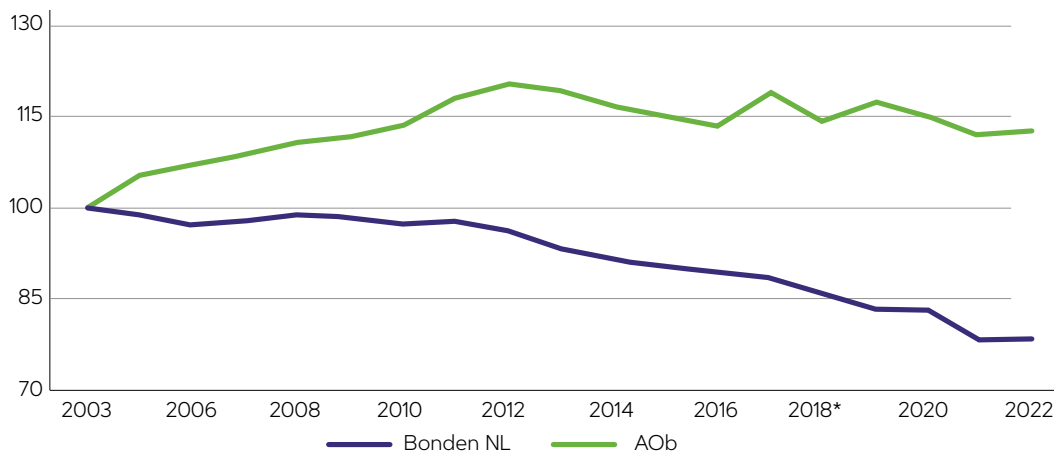
Ledenaantal AOb 1998-2023

Vergelijking met andere bonden

Wanneer we kijken naar de ontwikkeling van het ledenaantal bij alle vakverenigingen, doet de AOb het in vergelijking bovengemiddeld. In de periode van 2012 tot 2019 bleven de ledenaantallen bij de AOb met ups en downs stabiel, terwijl alle vakbonden samen fors inleverden. Vanaf 2019 ligt de daling bij de andere bonden rond de 6%, terwijl die bij de AOb 4,6% is. In 2022 zien we dat de daling bij de AOb is afgevlakt (-1,9%). Het is nog onduidelijk of dat bij de andere bonden ook het geval is, omdat nieuwe cijfers over de maatschappelijke trend en het ledenaantal bij de andere bonden pas worden verwacht in oktober 2023. Het onderzoek hiernaar wordt namelijk maar tweejaarlijks uitgevoerd.

Index ontwikkeling ledenaantal alle vakbonden vs AOb* 2003=100)

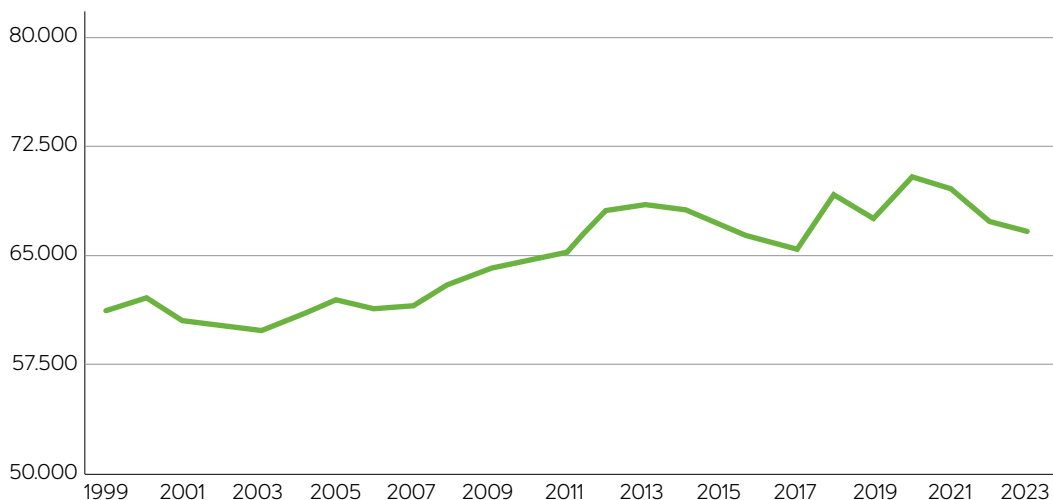

*Cijfers van alle vakverenigingen samen zijn gebaseerd op het CBS. Sinds 2017 onderzoekt het CBS deze aantallen echter maar tweejaarlijks. Daarom is er voor 2022 uitgegaan van dezelfde cijfers als voor 2021. De ontwikkeling t.o.v. de trend is daardoor slechts eens in de twee jaar goed te bekijken.

Ledenstand per soort lid

Vanaf 2017 zien we over het algemeen een stijgende lijn in het aantal werkende leden. De vele acties in 2017 en 2019 droegen hier zeker aan bij. Sinds 2020 nam het aantal werkende leden echter sterk af, met name in 2021. Waar toen de grootste afname in het aantal werkende leden zat, maar het aantal studentleden steeg, zien we dat de krimp in 2022 gelijk is verdeeld over alle groepen. Op 1 januari 2023 telde de AOb 66.688 werkende leden. Dat zijn er 694 minder dan in januari 2022.

Aantal werkende leden AOb

Het aandeel werkende leden in ons bestand blijft ten opzichte van vorig jaar ongeveer gelijk, zo rond de 85%. De lichte procentuele toename die we in de afgelopen jaren (sinds 2017) zagen is dus ten einde gekomen. In 2021 is de daling in het aantal studentleden van de jaren ervoor omgezet in een flinke (procentuele) winst, doordat we een grote groep langer studentlid lieten blijven vanwege corona. Dat effect is dit jaar weggefallen door normalisering van de regels rondom het studentlidmaatschap. Het aandeel postactieve leden wordt jaarlijks steeds iets minder groot: van 12% in 2017 naar 9% nu.

Ledenstand naar soort

Soort lid	31-12-2022	31-12-2021	Vershil	% Verschil	% Totaal
Werkend	66.688	67.382	-694	-1%	85%
Student	2.750	2.789	-39	-1,4%	3%
Post-actief	7.370	7.964	-594	-7,5%	9%
Overig*	1.923	2.138	-215	-10%	2%
	78.731	80.273	-1.542	-1,9%	100%

*Onder overige leden verstaan we: leden met een uitkering, wervingsleden (nieuwe leden die in hun eerste drie gratis maanden zitten), niet-werkend, leden van verdienste (LVV), leden buiten het onderwijs en overige leden.

In tegenstelling tot vorig jaar is de afname van het aantal leden terug te zien bij alle soorten lidmaatschappen. De groei van de studentleden in 2021 (+ 41,2%) ten opzichte van de rest is weggefallen. Door corona wilden we hen zo lang mogelijk aan de AOb binden. Toen de situatie rondom corona begin 2022 zo goed als genormaliseerd was, is hun langere studentlidmaatschap beëindigd. Het blijft een grote uitdaging om afgestudeerden na een studentlidmaatschap ook als werkend lid te behouden. In de groepen postactieven en overige leden is de ledenuitstroom groter geworden ten opzichte van vorig jaar (respectievelijk -7,5% vs -5% en -10% vs -9,2%). Daarmee is ook het totale aandeel van deze groepen in het gehele ledenbestand iets afgenomen. Hoewel we nooit blij zijn leden te zien gaan, is het wel fijn dat we (ondanks de gehele krimp) het aandeel werkenden op peil hebben weten te houden.

Ledenstand per onderwijssector

Sector (alleen werkende leden)	31-12-2022	31-12-2021	Vershil	% Verschil	% Totaal
PO	33.953	34.729	-776	-2,2%	51%
VO	20.018	20.087	-69	-0,3%	30%
BVE	7.368	7.489	-121	-1,6%	11%
HBO	3.347	3.216	131	4,1%	5%
WO&O	1.652	1.414	238	16,8%	2%
Overige/onbekend	350	447	-97	-21,7%	1%
	66.688	67.382	-758	-1,1%	100%

In bovenstaand overzicht valt op dat het ledenverlies zeker niet in alle sectoren zit. Met name het aantal leden dat onder overig valt (uitkeringsgerechtigden, wervingsleden, niet-werkende leden, leden van verdienste en leden buiten het onderwijs) is afgenomen. Een reden kan zijn dat mensen met een krap budget in deze tijden van hoge inflatie toch bewuster keuzes maken omtrent hun lidmaatschappen. Maar om hier met zekerheid iets over te kunnen zeggen, zou de groep verder uitgesplitst moeten worden.

Sinds onze ledenpiek in 2020 vertonen het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en mbo een dalende lijn. Voor het derde jaar op rij nemen de ledenaantallen in deze sectoren af, hoewel de afname gelukkig minder groot is dan vorig jaar. Met name in het primair onderwijs is het opvallend dat de daling doorzet, omdat voor die sector dit jaar toch een groot succes is geboekt. Wellicht heeft het wel de krimp van het afgelopen jaar (-4,8%) afgezwakt. Het hbo en wo&o groeien daarentegen gestaag. Beide boeken opnieuw ledenwinst en relatief gezien zelfs meer dan vorig jaar. De AOb lijkt in het wo&o omarmd te worden, wellicht ook doordat wij onszelf steeds beter profileren en thuisvoelen in deze sector. Een voorbeeld is de campagne speciaal gericht op het hoger onderwijs die voor dit voorjaar op de rol staat (het aankarten van flex-contracten).

Ledenstand per regio

Rayons	31-12-2022	31-12-2021	Vershil	% Verschil	% Totaal
Noord	11.900	12.065	-165	-1,4%	15%
Oost	17.716	18.156	-440	-2,4%	23%
Noordwest	20.479	21.090	-611	-2,9%	26%
Zuidwest	16.398	16.525	-127	-0,8%	21%
Zuid	12.166	12.437	-230	-1,9%	15%
Centraal	72	41	31	75,6%	0%
	78.731	80.273	-1.542	-1,9%	100%

Alle regio's hebben leden verloren, behalve de leden die onder Centraal staan geregistreerd. Dat het ledenverlies verdeeld is over alle regio's, is in lijn met de trend van de afgelopen jaren. Opnieuw is rayon Zuidwest de regio die het minste leden zag vertrekken. Rayons Oost en Noordwest (de twee grootste in absolute aantallen) hebben ongeveer een even grote afname als vorig jaar. Het verlies voor Noord en Zuid was kleiner dan in 2021.

Ledenstand per leeftijd

Leeftijd	31-12-2022	31-12-2021	Vershil	% Verschil	% Totaal
<25	2.017	1.913	104	5,4%	3%
25 – 34	10.715	11.431	-716	-6,3%	14%
35 – 44	16.923	16.627	296	1,8%	21%
45 – 54	16.185	16.168	17	0,1%	21%
55 – 64	21.559	22.513	-954	-4,2%	27%
65 – 74	7.637	7.870	-233	-3%	10%
>74	3.695	3.653	42	1,1%	4%
Restpost	-	98	-98	-100%	0%
	78.731	80.273	-1.542	-1,9%	100%

Wanneer we naar de trend over de afgelopen jaren kijken, ziet deze er positief uit. Het aandeel leden tussen de 35 en 44 jaar groeit gestaag, van 17% in 2018 tot 21% in 2022. Het aandeel jonge leden (< 25 jaar en 25 – 34 jaar) blijft ongeveer gelijk. Vooral de groep 55 – 64 jaar wordt kleiner. Niet geheel toevallig de groep die met pensioen gaat. Omdat veel van onze leden in de komende 10 jaar zullen stoppen met werken, weten we al dat de dalende trend (van 31% in 2018 tot 27% in 2022) in deze leeftijdscategorie zal doorzetten.

Over het geheel betekent dit dat de AOb niet verder vergrijsst, en zelfs een voorzichtige verjonging laat zien. Maar met het oog op wat ons de komende jaren te wachten staat, blijft het zaak de instroom van jonge leden (ook studentleden) absoluut focus te geven.

A photograph of two men in an office environment. The man on the left has curly brown hair, a beard, and is wearing glasses, a white shirt, a blue tie, and a blue lanyard. He is pointing at a document. The man on the right has dark hair and is wearing a green t-shirt. He is looking at the document with a slight smile. The background is a blurred office space with windows. A green semi-transparent banner is overlaid on the top left of the image, containing the title and page number.

De AOb-organisatie in vogelvlucht

4

De missie van de AOb is goed onderwijs, een sterke beroepsgroep en een rechtvaardige samenleving. Om dat te bereiken bestaat de AOb uit een democratische vereniging die het beleid bepaalt en een werkorganisatie die het beleid ondersteunt en uitvoert.

Zoals het een vereniging betaamt, hebben de leden het laatste woord. De leden van de algemene vergadering kiezen de collega's in het hoofdbestuur en bepalen het algemene beleid. De leden in de zes sectorraden praten mee en beslissen over de inzet en uitkomst van cao-onderhandelingen en sectoraal beleid. Specifieke belangen worden behartigd in de groepen, netwerken en afdelingen.

Iedereen die in het onderwijs werkt kan lid worden van de AOb: leraren, ondersteunend en wetenschappelijk personeel. Studenten van de pabo of lerarenopleiding kunnen gratis lid worden. Ook gepensioneerd onderwijspersoneel kan terecht bij de AOb.

Er zijn leden als consultant actief in de uitvoering. Zij combineren het werk voor de AOb met het werk in de school. Zo zijn de vakbondsconsultanten het eerste aanspreekpunt bij individuele vragen. De sectorconsultanten geven vorm aan het vakbondswerk in de rayons en de pr-consulenten regelen het contact met collega's die nog in opleiding zijn.

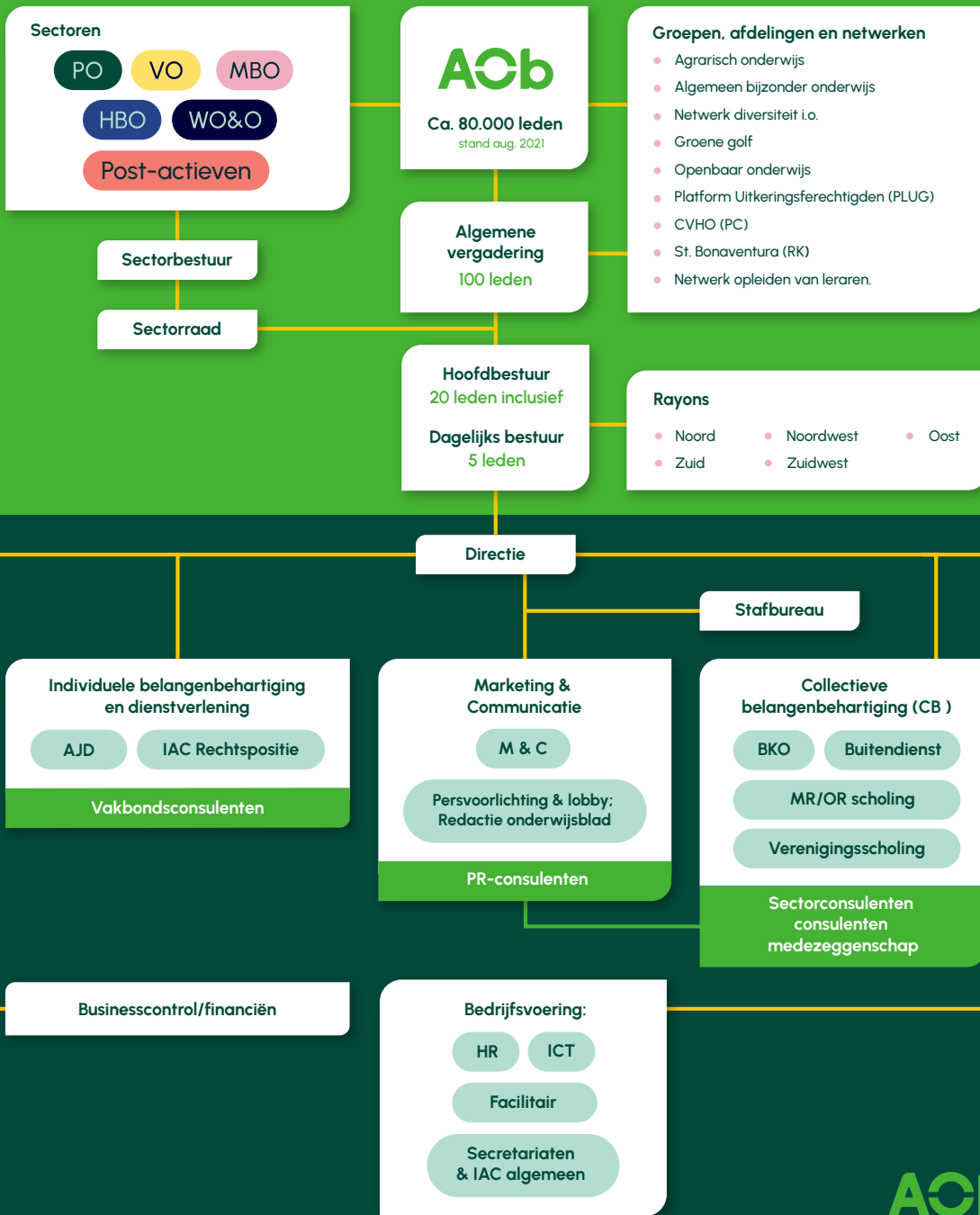
De werkorganisatie ondersteunt het beleid van de vereniging en voert dat uit in nauwe samenwerking met de vereniging. Concreet komt dat neer op onder meer de volgende activiteiten:

- Het voeren van cao-onderhandelingen voor iedereen die in het onderwijs werkt;
- Het behartigen van belangen in brede zin: bij maatschappelijke organisaties, de politiek, pensioenfondsen en werkgevers;
- Het bieden van juridische hulp, zowel bij vragen over de cao als in de vorm van individueel advies bij arbeidsconflicten;
- Het informeren over arbeidsrechtelijke en onderwijskundige ontwikkelingen in het Onderwijsblad, op de website en in nieuwsbrieven;
- Het verzorgen van cursussen en trainingen door AOb-Scholing.

De AOb is statutair gevestigd in Utrecht en heeft daar het hoofdkantoor aan de St.-Jacobsstraat 22. De vereniging is opgedeeld in vijf rayons, die elk een regionaal kantoor hebben: Noord (Groningen), Oost (Deventer), Noordwest (Utrecht), Zuidwest (Rotterdam) en Zuid (Eindhoven).

Organogram

Algemene Onderwijsbond (AOB) vereniging en werkorganisatie

De vereniging

5

De AOb is een democratische vereniging. De algemene vergadering is het hoogste orgaan en bestaat uit circa honderd AOb-leden. Deze vertegenwoordigers van de AOb komen uit verschillende onderwijssectoren, zodat alle onderwijsgeledingen en groepen vertegenwoordigd zijn. De leden in de algemene vergadering kiezen de leden van het hoofdbestuur.

Het hoofdbestuur van de AOb bewaakt de voortgang van het beleid en bestaat uit ten minste dertien onbezoldigde leden. Elk lid treedt uiterlijk vier jaar na zijn of haar benoeming af. Een aftredend lid is herkiesbaar. Het hoofdbestuur komt jaarlijks minimaal tien keer bijeen. De dagelijkse leiding, die wekelijks bijeenkomt, is in handen van vijf bezoldigde hoofdbestuurders, samen het dagelijks bestuur.

Leden dagelijks bestuur

mevr. T. (Tamar) van Gelder (voorzitter)
dhr. J. (Jelmer) Evers (vicevoorzitter, sector VO)
dhr. H. (Henrik) de Moel (algemeen secretaris, sector MBO en Post-actieven)
dhr. T. (Thijs) Roovers (plv. algemeen secretaris, sector PO)
dhr. D. (Douwe-Dirk) van der Zweep (penningmeester, sector HBO en WO&O)

Overige leden hoofdbestuur in 2022

mevr. S. (Simone) Fomenko	Sector PO
dhr. F. (Frits) Fraanje	Afdelingen
dhr. P. (Peter) den Hartog	Rayon Zuidwest
mevr. M. (Marijtje) Jongsma	Sector WO&O
mevr. G.J.B. (Trudy) Kerperien	Internationale zaken
mevr. D. (Dorien) König	Groepen
dhr. H. (Hans) Nieuwkerk	Postactieven
mevr. R. (Rosalinde) Stins	Groepen
mevr. K. (Kim) van Strien	Sector VO
mevr. P.C. (Petra) Vogel	Rayon Noordwest
mevr. J. (Jetske) van Woerden	Sector MBO
dhr. B. (Ben) Zwartjes	Rayon Zuid
mevr. C. (Coba) van der Veer	Sector HO

De leden van het dagelijks bestuur zijn in dienst bij de AOb. Zij worden beloond conform de cao AOb/FNV-personeel in schaal 12, lopend van € 6.067 tot € 7.919 bruto per maand. Voor woon-werkverkeer en dienstreizen gebruiken zij een eersteklas-ov-abonnement. Verder ontvangen zij een maandelijks netto onkostenvergoeding van maximaal € 125.

Het hoofdbestuur is verder onbezoldigd. De leden van het hoofdbestuur verrichten de werkzaamheden voor de AOb op basis van vakbondsverlof. Zij zijn allen werkzaam in het onderwijs en worden betaald door de eigen werkgever volgens de voor die sector geldende cao. De AOb vergoedt de dagen die zij actief zijn aan de werkgevers of ze worden rechtstreeks vrijgesteld.

Datzelfde geldt voor een aantal kaderleden die op basis van vakbondsverlof actief zijn in de verschillende onderwijssectoren, rayons, groepen of denominatieve afdelingen. Per jaar zijn er tientallen gefaciliteerde kaderleden actief voor de bond. Allemaal combineren zij een baan in het onderwijs met één of twee dagen per week werken voor de AOb.

Daarnaast zijn er talloze leden op vrijwillige basis actief, bijvoorbeeld voor de algemene vergadering, sectorraden, groepen en afdelingen. Zij helpen met de organisatie van de vele activiteiten in het hele land. Dat doen zij geheel vrijwillig, maar ze kunnen uiteraard hun reis- en onkosten declareren. Ze zijn onmisbaar in het werk dat de AOb doet en bepalen mede de koers van de bond.

Om het vakbondswerk te kunnen doen ontvangt de AOb onder meer werkgeversbijdragen. In de marktsector worden deze bijdragen ook wel de vakbondstientjes genoemd, in het onderwijs de Govak- en COPWO-middelen. Deze werkgeversbijdragen worden bijvoorbeeld gebruikt voor de financiering van het vakbondsverlof. Dat zijn vergoedingen voor kaderleden en consultants die zich voor een aantal uur per week inzetten voor de AOb. De onderwijsinstellingen waarbij deze personen werkzaam zijn, ontvangen deze vergoedingen om vervanging te kunnen regelen. In 2022 bedroeg dit budget € 2.369.000.

Kaderleden en verloffaciliteiten

Kosten inkoop verloffaciliteiten per kalenderjaar <i>x € 1.000</i>	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021
<i>Vereniging</i>			
Hoofdbestuur	312	326	322
Sector	140	142	144
Groepen	30	27	36
Afdelingen	50	62	64
Internationale zaken	61	49	45
Ledenparlement/overige	29	25	29
Subtotaal	622	631	640
<i>Consulenten</i>			
- AOb-consulenten	935	871	901
- Pr-consulenten	99	113	124
- Vakbondsconsulenten	680	704	792
Subtotaal	1.714	1.688	1.817
<i>Overige</i>			
Projecten	33	-	56
Vrijgevallen contracten	-	-101	-13
Doorbelasting aan FNV		-13	-
Subtotaal	33	-114	43
Totaal	2.369	2.205	2.500

De € 101.000 aan vrijgevallen contracten betreft faciliteiten waarvan het contract niet is geëffectueerd. Deze vrijval vindt plaats na vijf jaar. De € 13.000 aan doorbelasting betreft deelname aan het ledenparlement van de FNV.

Urenverdeling kaderleden	Schooljaar 2022/2023	Schooljaar 2021/2022
<i>Vereniging</i>		
Hoofdbestuur	216	216
Sectorbestuur	76	96
Groepen	18	16
Afdelingen	24	32
Internationale zaken	24	24
Ledenparlement/overige	14	20
Subtotaal	372	404
<i>Consulenten</i>		
Vakbondsconsulenten	405	404
Sectorconsulenten	536	536
Pr-consulenten	64	64
Subtotaal	1.005	1.004
Totaal	1.377	1.408

Internationaal

De AOb zet zich ook buiten Nederland in voor goede arbeidsvoorwaarden en voor kwalitatief goed en toegankelijk onderwijs. Besluiten op Europees niveau beïnvloeden steeds vaker de gang van zaken in Nederland en in onze onderwijssector. Deze besluiten en wereldwijde trends bepalen een flink deel van de speelruimte die de AOb als vakbond heeft.

De AOb is daarom actief lid van Education International, de wereldkoepel van onderwijsbonden. Daarbinnen is de AOb lid van de ETUCE, de koepel van onderwijsbonden in de Europese regio. De ETUCE fungeert als platform voor ontmoeting, afstemming en uitwisseling. Tegelijkertijd is deze koepel de sociale partner van de Europese Commissie op het gebied van onderwijs en gesprekspartner van de OESO. De AOb maakt deel uit van het ETUCE-bestuur en is actief in werkgroepen, commissies en gezamenlijke projecten.

De AOb neemt daarnaast regelmatig deel aan activiteiten van en met partnerbonden, zowel in Nederland als in het buitenland. In Nederland is de AOb actief in verschillende commissies en werkgroepen van FNV Internationaal. Voor dit internationale vakbondswerk is een budget beschikbaar; de hoogte van dit budget wisselt naar gelang de geplande activiteiten.

Naast het internationale vakbondswerk spant de AOb zich in op het gebied van internationale solidariteit. De AOb ondersteunt vakbonden in landen waar het beroerd is gesteld met de vakbonden, de positie van leraren, het onderwijs en/of de kansen voor kinderen om naar school te gaan. Te vaak worden mensen- en vakbondsrechten geschonden. De laatste jaren is de situatie op veel plaatsen, ook dicht bij Nederland, verslechterd.

Deze activiteiten worden betaald uit de solidariteitsreserve. De AOb reserveert hiervoor elk jaar een vast percentage van 0,7% van de contributieopbrengsten, ongeveer € 1,30 per lid per jaar. Het grootste deel hiervan wordt via Mondiaal FNV besteed aan projecten van onderwijsbonden in ontwikkelingslanden. De rest gebruikt de AOb voor noodhulp of voor activiteiten die niet passen binnen de criteria voor projectaanvragen, zoals deelname aan de Global Campaign for Education of het maken van lesmateriaal.

Soms kan een beroep worden gedaan op externe budgetten, bijvoorbeeld van het ministerie van Buitenlandse Zaken. De uitgaven voor activiteiten die daarmee in de verschillende landen worden gedaan, zijn niet te zien in de jaarrekening, omdat de budgetten rechtstreeks beschikbaar worden gesteld aan de deelnemende bonden. In 2021 kregen op deze manier meerdere onderwijsbonden in Afrika steun uit het medefinancieringsprogramma van Mondiaal FNV.

Uit een grote overheidssubsidie voor activiteiten tegen kinderarbeid ontvangen vier onderwijsbonden in Afrika en Azië van 2019 tot en met 2024 in totaal meer dan 1 miljoen euro. De rol van de AOb is de afstemming met Education International ten aanzien van de inhoud van de programma's van de onderwijsbonden en het leiden van de overkoepelende Education Working Group.

Het budget voor het project Work, No Child's Business (van Stop Kinderarbeid, Save the Children NL en UNICEF) wordt beheerd via Education International. In de jaarrekening is alleen het bedrag te zien dat de AOb ontvangt en uitgeeft om ondersteuning te bieden aan de onderwijsprogramma's binnen dit project.

De werkorganisatie

6

Het realiseren van de doelen uit de strategienota was een belangrijke opdracht voor de werkorganisatie. Die doelen zijn uitgewerkt door vier programmaleiders in een groot aantal samenhangende projecten. Tegelijkertijd werd al aan het begin van het tweede kwartaal van 2022 duidelijk dat deze ambitieuze doelen uitgewerkt moesten worden binnen een krimpend budget voor personele lasten. De ledenaantallen waren immers in 2021 substantieel gedaald waardoor de inkomsten lager werden en tegelijkertijd namen de kosten toe.

Dat betekende dat er in mei 2022 een aankondiging voor een reorganisatie werd gedaan, waarvan het doel was de strategische doelen te realiseren met een kleinere werkorganisatie. Het jaar 2022 heeft daarmee deels in het teken gestaan van de uitwerking van deze aankondiging. Tevens hadden we in 2022 al een opdracht om de werkorganisatie in te krimpen. Dat hebben we gedaan met een selectieve vacaturestop. Ondanks deze selectieve vacaturestop en de krimp was er toch een redelijk aantal vacatures en mochten we een aantal nieuwe collega's verwelkomen, waaronder leidinggevenden aan de beleidsafdeling en de afdeling marketing en communicatie.

Gelukkig is niet alle energie naar interne zaken gegaan. Iedereen was blij dat we de scholen weer in mochten na corona. Met de medewerkers hebben we belangrijke bijdragen geleverd aan onder meer het dichtens van de loonkloof, vechten voor je salarisschaal, aandacht geven aan de positie van onderwijsassistenten en het aan de orde stellen van de positie van docenten met long covid. Ook hebben we een plan opgesteld om onze positie op de medezeggenschapsmarkt te versterken en maakten we een start met de uitvoering.

Ultimo 2022 waren er 141 mensen bij de AOb in dienst voor in totaal 127,7 fte.

Formatieverdeling in FTE	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Werkelijk 2021
Bestuur en directie	8,8	8,8	10,7
Individuele belangenbehartiging	43,8	42,0	42,1
Collectieve belangenbehartiging	34,7	33,9	34,5
Marketing en communicatie	13,5	14,2	13,9
Ondersteunende diensten	31,0	30,2	30,7
Overige (projecten)	0,0	0,9	0,0
Totaal	131,7	129,9	131,8

Gemiddelde formatie in 2022

De personeelskosten van de werkorganisatie zagen er als volgt uit:

Personeelskosten naar afdeling (Salariskosten/overige personeelskosten/ inhuur)	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021
Bestuur en directie	1.074	1.184	1.183
Individuele belangenbehartiging	3.828	3.929	3.659
Collectieve belangenbehartiging	3.590	3.542	3.528
Marketing en communicatie	1.193	1.424	1.345
Ondersteunende diensten	2.488	2.483	2.438
Niet toebedeeld (verlofdagen etc.)	163	183	113
Subtotaal	12.336	12.745	12.266
Overig (vereniging/projecten)	140	406	296
Totaal	12.476	13.151	12.562

De personele kosten van de IAC medewerkers zijn nog het hele jaar geboekt op de afdeling individuele belangenbehartiging, ook al zijn deze medio 2022 onderdeel geworden van het centraal secretariaat en daarmee vallend onder de ondersteunende diensten.

De werkorganisatie bestaat uit de volgende onderdelen:

Bestuur en directie

Deze afdeling bestaat uit het dagelijks bestuur van de vereniging en de directeur van de werkorganisatie. Zowel het bestuur als de directeur wordt ondersteund door een secretariaat.

Individuele belangenbehartiging

Informatie en Advies Centrum

Het Informatie en Advies Centrum is de plek waar AOb-leden met hun individuele vragen terecht kunnen. Zij worden deskundig te woord gestaan door medewerkers en kaderleden. Vragen kunnen gaan over lidmaatschap, cursussen, beleid, rechtspositie, uitkeringen, pensioenen en nog veel meer. Complexere vragen worden doorgeleid naar de algemene juridische dienst.

Algemene juridische dienst

Bij de algemene juridische dienst werken juristen, advocaten en secretariael medewerkers die individuele AOb-leden bijstaan bij het oplossen van problemen aangaande werk en inkomen. Wanneer dat met bemiddeling niet lukt, staan zij leden bij in het voeren van juridische procedures.

Collectieve belangenbehartiging

Beleid, kennis en ontwikkeling

Op deze beleidsafdeling werken sectorbestuurders en beleidsmedewerkers. Zij adviseren en onderhandelen over cao's en adviseren het bestuur over arbeidsvoorwaardelijke en onderwijsinhoudelijke onderwerpen zoals bevoegdheden en het opleiden van leraren, sociale zekerheid, medezeggenschap, pensioenen en andere maatschappelijke thema's.

Buitendienst

Vanuit de vijf rayonkantoren werken rayonbestuurders samen met kaderleden aan de uitvoering van het sectorale beleid voor leden op lokaal niveau. Dat kan bijvoorbeeld gaan over de invulling van cao-afspraken of over sociale plannen bij reorganisaties. Vanuit de praktijk leveren de rayonkantoren input voor het landelijk beleid.

Scholing en advies

Een groep trainers en adviseurs verzorgt landelijke advies- en begeleidingstrajecten en cursussen, vooral op het terrein van medezeggenschap en gericht op medezeggenschaps- en ondernemingsraden. Daarnaast zijn er bijeenkomsten over onderwijsinhoudelijke thema's.

Bondskaderscholing

Als onderdeel van collectieve belangenbehartiging wordt scholing van actieve kaderleden ontwikkeld, gecoördineerd en uitgevoerd.

Marketing en communicatie

De redactie maakt iedere maand het Onderwijsblad en houdt op de website en sociale media het relevante nieuws bij.

De afdeling marketing concentreert zich op ledenwerving en -behoud. Zij doet dat samen met kaderleden die op scholen en opleidingen het lidmaatschap onder de aandacht brengen. Daarnaast is de afdeling actief bij grote evenementen, zoals stakingen, en bij het onder de aandacht brengen van producten van de AOb, zoals scholing en conferenties.

De persvoorlichter brengt AOb-nieuws onder de aandacht van de media. De lobbyist onderhoudt, in samenwerking met de beleidsafdeling en het dagelijks bestuur, contacten met politici en andere relevante organisaties.

Ondersteunende diensten

Om de bedrijfsvoering van de AOb optimaal te laten verlopen werken er professionals op verschillende ondersteunende afdelingen. Het gaat om financiën, hr, ict en kennisondersteuning, facilitaire zaken en diverse secretariaten. Een stafbureau, bestaande uit een directiesecretaris, een bestuurssecretaris, een medewerker interne communicatie en een (assistent-)controller, ondersteunt de directie en het bestuur.

Norm

Bij de samenstelling van de personeelsbegroting hanteert de vereniging als richtpunt een norm waarbij de personele lasten van de werkorganisatie maximaal 72% van de gedefinieerde baten mogen bedragen. Het gaat daarbij om de contributiebatens, de inkomsten uit de mr-servicepakketten en 50% van de baten uit scholing.

De personele lasten bedroegen in 2022 80,1% van de gedefinieerde baten. Voor de overschrijding van de norm zijn drie oorzaken aan te wijzen: een dalend ledenaantal, stijgende salariskosten en lagere indexatie contributie t.o.v. de stijging van salariskosten.

Het is vaak realiteit dat bij dalende inkomsten een noodzakelijke daling van de (personeels)kosten later wordt ingezet. Het één is namelijk een reactie op het ander. Deze stelling is kenmerkend voor de AOb in het jaar 2022. De sterke daling van de leden die in 2021 was ingezet en doorzette in het eerste kwartaal van 2022, maakte een extra formatiereductie van 4,7 fte op de begroting noodzakelijk. Dit is eind 2022 gerealiseerd. Echter, in de personeelskosten van 2022 heeft dit nog onvoldoende effect kunnen genereren. Ook bleef de indexatie van de contributietarieven achter bij de cao-stijgingen van de personeelskosten. Dit heeft een nadelig effect op de normberekening. Voor de volledigheid moet tevens als reden voor het overschrijden van de norm het stuwmeer aan vakantie- en verlofdagen worden genoemd. Jaarlijks moet hier een aanvullende reservering voor worden gemaakt vanwege het oplopende aantal dagen.

Normberekening x € 1.000	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021
Personeelskosten			
Brutolonen incl. vakantiegeld en eindejaarsuitkering	9.155	9.311	9.164
Sociale lasten	1.325	1.360	1.247
Pensioenpremies	1.395	1.381	1.325
Uitkeringen	41	41	-50
Salariskosten	11.916	12.093	11.686
Inhuur personeel	139	229	196
Doorberekende lonen en uitkeringen	-179	-306	-198
Overige personeelskosten	460	729	583
Overige personeelskosten	420	652	581
Subtotaal	12.336	12.745	12.267
Af: Vacatie-detacheringvergoedingen	-77	-101	-86
Totale personeelskosten	12.259	12.644	12.181
Omzet			
Contributiebaten	15.678	15.046	15.254
MR-servicepakket	459	522	489
Overige omzet 50%	240	211	220
Totale omzet	16.377	15.779	15.963
Norm (personeelskosten/omzet)	74,9%	80,1%	76,3%

Vermogensbeleid

7

**MAG IK NOG
WAT ZEGGEN!?**

ACB

Het vermogensbeheer van de AOb is in handen van de vermogensbeheercommissie AOb. Deze commissie bestaat uit de penningmeester, de directeur en een externe deskundige en wordt bijgestaan door de businesscontroller. De commissie legt verantwoording af aan het hoofdbestuur en informeert de financiële commissie van de algemene ledenvergadering. Doel van de commissie is het monitoren van de uitkomsten en het kritisch bevragen van de vermogensbeheerders. De taken zijn onder meer:

- Toezicht houden op de naleving van de contractuele afspraken met de vermogensbeheerders van de AOb, de instellingen die het beheer uitvoeren;
- Elke twee jaar besluiten of de op dat moment aangestelde vermogensbeheerders voldoende presteren en een aanbeveling doen aan het bestuur ten aanzien van het wel of niet verlengen van de contracten met de aangestelde vermogensbeheerders;
- Op de hoogte zijn van de (globale) waarde van de beleggingsportefeuille;
- Beslissingen nemen ten aanzien van vragen en/of problemen die de vermogensbeheerders aan de commissie kunnen voorleggen.

De vermogensbeheercommissie is gebonden aan het protocol vermogensbeheercommissie AOb, waarin het volgende is vastgelegd:

- Het beleggingsbeleid is gericht op het in stand houden van het stamkapitaal, met als streefrendement een totaalrendement dat, bezien over meer jaren, minimaal gelijk zal zijn aan de inflatie.
- Het te voeren beleid is matig defensief.
- Er is spreiding over de diverse vermogenscategorieën en spreiding over regio's en sectoren.

De AOb hanteert de tien principes van de UN Global Compact op het gebied van mensenrechten, arbeidsrechten, milieu en anticorruptie. Beleggingen in kernenergie, wapens, tabak, kinderarbeid en exploratie van fossiele brandstoffen zijn uitgesloten. Dit geldt eveneens voor staatsobligaties van landen waartegen sancties zijn uitgevaardigd.

Met de vermogensbeheerders zijn contractuele afspraken gemaakt rondom bovenstaande punten. Zo is contractueel het risicoprofiel van de AOb vastgelegd. Hierin zijn de kwaliteit en de bandbreedte bepaald van de verschillende assetcategorieën (zoals aandelen en obligaties) waarin mag worden belegd.

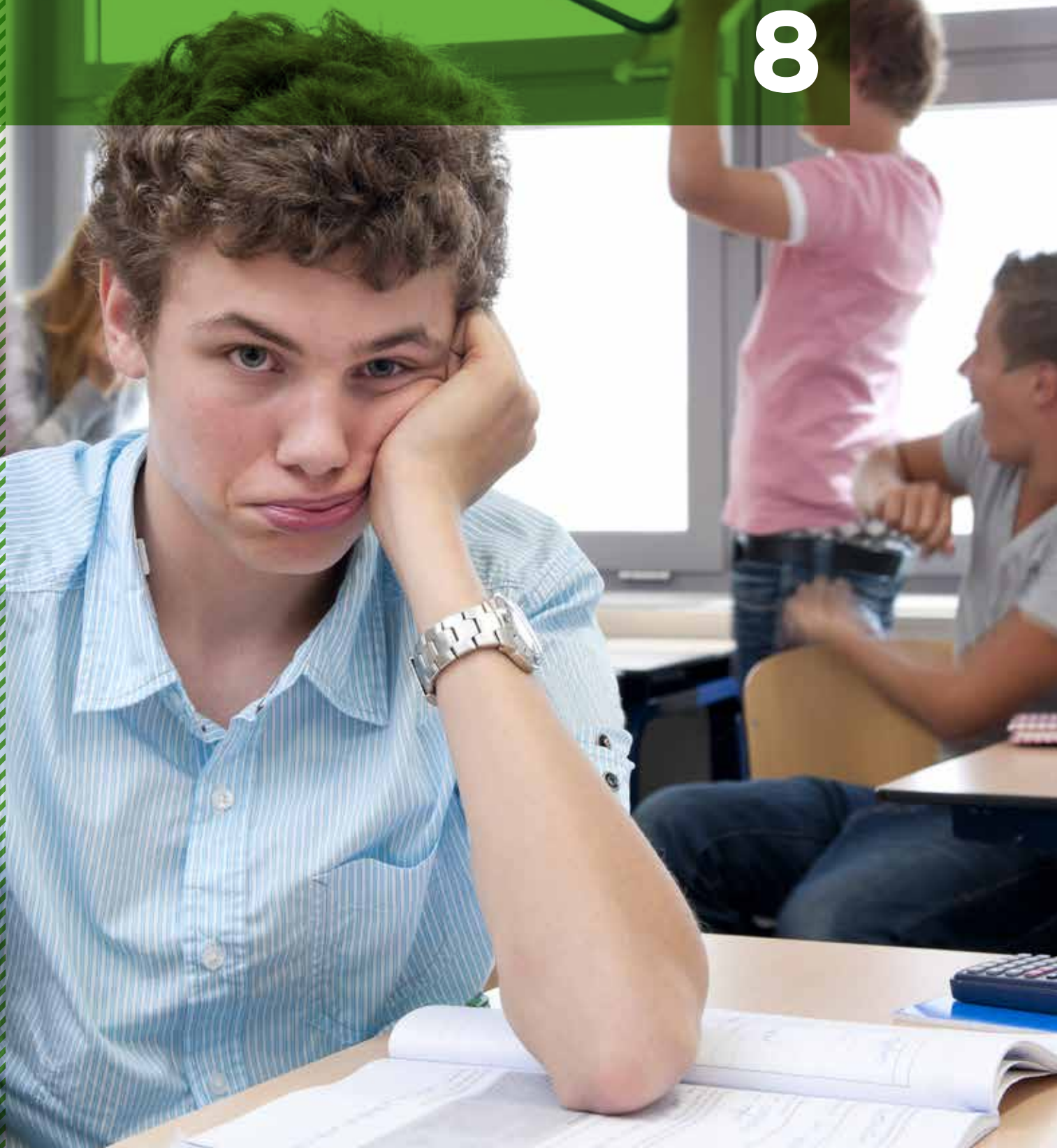
Ongeveer 60% van het belegd vermogen wordt aangehouden bij ING en Van Lanschot. Deze vermogensbanken voeren een actief beheer onder toezicht van de vermogensbeheercommissie AOb.

Het resterende percentage van de beleggingen wordt belegd via mandaten, die gezamenlijk met de FNV en het Gemeenschappelijk Beleggingsfonds FNV (GBF) zijn overeengekomen. Dit biedt schaalvoordelen. Hiervoor zijn in overleg (index)fondsen van aandelen, vastrentende waarden en vastgoed geselecteerd en is er een discretionair mandaat voor aandelen vastgesteld. De AOb stelt hierbij een eigen beleggingsmix samen. De uitvoering hiervan is ondergebracht bij Northen Trust. De FNV, GBF en de AOb voeren samen een actief duurzaamheids- en uitsluitingenbeleid.

De AOb hanteert een beleggingsreserve, met als doelvermogen 10 à 15% van de beleggingen. Deze reserve vangt eventuele negatieve beleggingsresultaten op.

Weerstandreserve

8

Om onze eisen kracht bij te zetten, voert de AOb geregeld actie. Om deze acties te kunnen organiseren, zorgt de AOb ervoor dat er altijd voldoende actiemiddelen in kas zijn. Hiervoor is een weerstandsreserve gevormd, in de volksmond ook wel de actie- of stakingskas genoemd. Deze financiële reserve stelt de AOb onder meer in staat de leden van de AOb te vrijwaren van de financiële risico's bij stakingen en andersoortige acties.

Alleen bonden die een stakingskas hebben, zoals de AOb, zijn in staat hun leden een stakingsuitkering en vervoersvergoeding te geven. Leden van de AOb ontvangen in het geval van looninhouding een belastingvrije stakingsuitkering conform de uitgangspunten van de FNV. In 2022 was deze uitkering € 80,62 per dag. Hiervan wordt bij de eerste vijf stakingsdagen 85% uitgekeerd (€ 69) en voor de zesde dag en verder 115% (€ 93).

Alle FNV-sectoren en de bij de FNV aangesloten verenigingen dragen bij aan de weerstandsreserve van de FNV. Acties van de AOb die conform de uitgangspunten van de FNV worden gevoerd, worden meegefinancierd uit dit gezamenlijke weerstandsvermogen. Alle stakingskosten van de AOb worden in dat geval voor een derde deel gedekt door de weerstandsreserve van de FNV. Duren acties langer, dan kan de bijdrage vanuit de FNV hoger worden. Op deze manier hebben FNV-bonden altijd een lange adem bij noodzakelijke acties.

In het onderliggende jaar 2022 waren er geen stakingen. Wel enkele prikacties.

De omvang van de weerstandsreserve van de AOb wordt elk jaar opnieuw berekend en vastgesteld in de algemene vergadering. De omvang van de reserve was eind 2022 110% van de uitkering van € 70 (uitkering in 2023) vermenigvuldigd met twee stakingsdagen. Deze berekening wordt enkel toegepast op werkende leden. Dit resulteert in een reserve per jaareinde van € 12.021.000. Zie voor details hoofdstuk 6.1.1 van de jaarrekening.

Vooruitblik 2023

9

De AOb streeft naar een duurzaam evenwicht tussen baten en lasten en voldoende financiële buffers. Om dit te bereiken werken we met vaste uitgangspunten. Zo ademt de organisatie mee met de omvang van de vereniging. In november 2022 werd de begroting van de AOb voor 2023 vastgesteld. Deze is hieronder weergegeven. Duidelijk is dat in 2023 het evenwicht tussen baten en lasten niet wordt bereikt.

Begroting 2023 <i>x € 1.000</i>	2023	2022	Vershil
Baten			
Contributie	15.704	15.678	26
Subsidies	5.100	5.168	-68
Overige baten	1.386	1.255	131
Totaal baten	22.190	22.101	89
Lasten			
Vereniging	3.314	3.259	55
Werkorganisatie incl. AOb Diensten B.V.	18.098	17.137	961
Internationale activiteiten	363	297	66
Bijdrage FNV en ACOP	1.144	1.164	-20
Activiteiten t.l.v. bestemmingsreserve	200	100	100
Totaal lasten	23.119	21.957	1.162
Resultaat voor belastingen	-929	144	-1.073

De combinatie van ledenverlies in de coronajaren en stijgende kosten heeft een groot effect. De begroting laat een negatief resultaat zien van maar liefst € 929.000. De oorzaak hiervan zit aan de kostenkant met name in de stijgende personeels- en energielasten. Daarnaast zijn de afschrijvingskosten toegenomen door de recente en nog aankomende investeringen. Voornamelijk op het gebied van ICT.

Om de beweging naar een sluitende begroting richting 2024 te maken, is in februari 2023 een reorganisatieplan gepresenteerd aan het personeel. Hierin werd het plan voor een andere opzet van de werkorganisatie bekend gemaakt en de gevolgen daarvan voor het functiehuis en de formatie van de werkorganisatie. Dit plan ligt nu voor advies bij de ondernemingsraad. Voor meer informatie hierover zie hoofdstuk 2.9 Gebeurtenissen na balansdatum.

A young girl with brown hair, wearing a light blue lace top, is sitting at a wooden desk in a classroom. She is holding a yellow pencil to her chin and looking thoughtfully to the right. In the background, another student with glasses is visible, also working at a desk. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

Risicoparagraaf

10

De AOb moet rekening houden met verschillende onzekere (financiële) factoren en risico's. Er zijn strategische, operationele en financiële risico's.

Strategische risico's

Onder strategische risico's vallen onzekerheden die te maken hebben met de strategie, positionering en beleidskeuzes van de AOb. Het kan daarnaast gaan om ontwikkelingen die de positie van de AOb kunnen ondermijnen, zoals precarisering van de arbeidsmarkt, individualisering, krimp van werkgelegenheid, negatieve beeldvorming over vakorganisaties en veranderingen in het opleidingsstelsel. Ook de toegenomen concurrentie van de rechtsbijstandsverzekeraars is een punt van aandacht.

De AOb zet daarom in het strategisch beleid nadrukkelijk in op een dubbele doelstelling: arbeidsvoorwaarden én kwaliteit van onderwijs, met een focus op het beroep leraar.

Operationele risico's

De operationele risico's betreffen de kwaliteit van onze processen, zoals het beheer van gebouwen, het beheer van systemen en gegevens, het personeelsbeleid en de kwaliteit van de dienstverlening. Het voldoen aan wet- en regelgeving is hier onderdeel van.

Financiële risico's

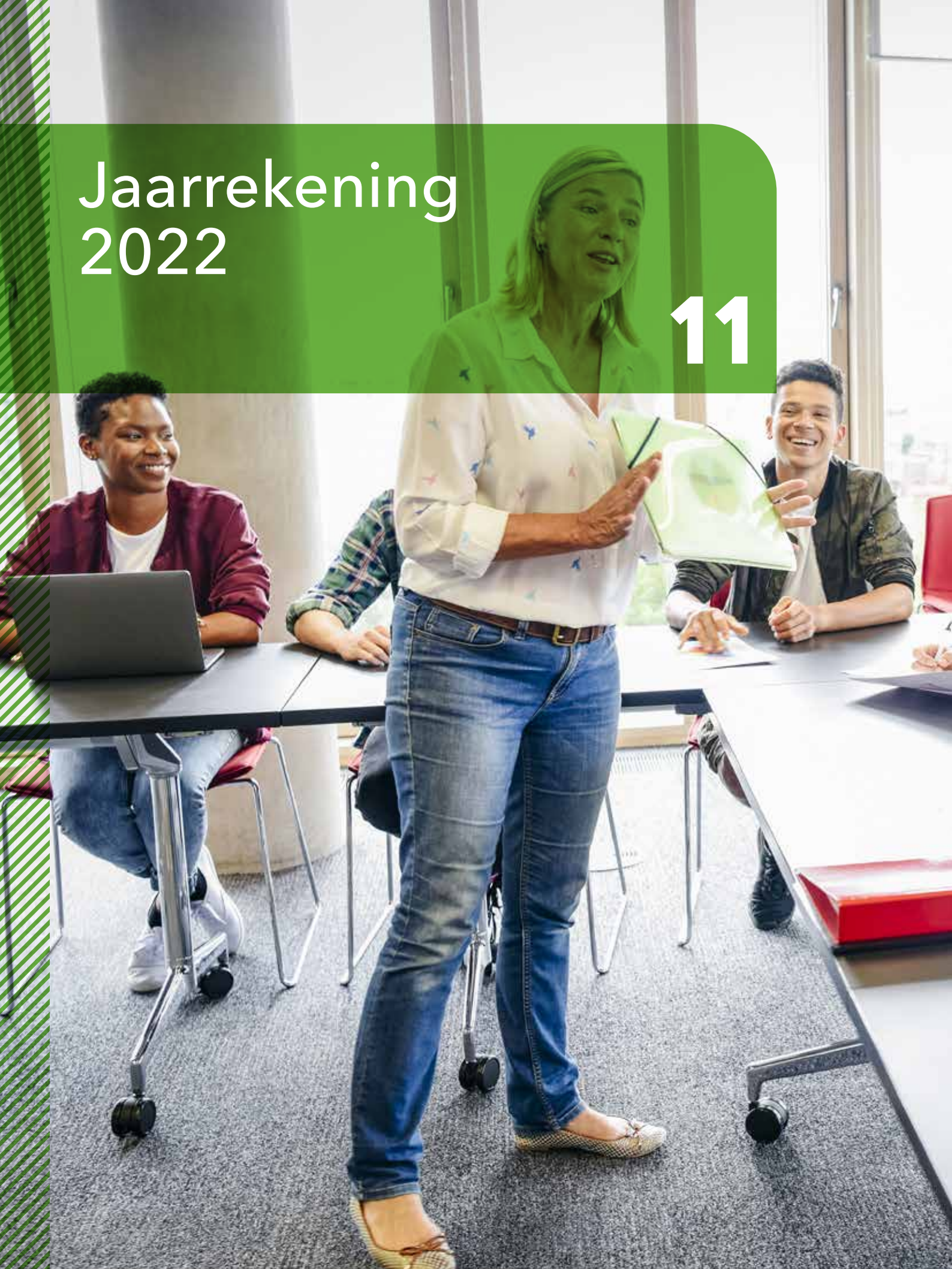
De financiële risico's hebben betrekking op de financiële positie van de AOb en de risico's van het financieel beheer door de AOb. Risico's voor de financiële positie worden beheerst door het financiële beleid en monitoring. Het financiële beleid is gericht op een duurzaam evenwicht tussen baten en lasten met voldoende financiële buffers. Belangrijk hierbij zijn het vastgelegde vermogensbeleid, de toedelingssystematiek met vaste richtpunten in de begroting en de richtpunten voor de omvang van de algemene en bestemde reserves.

Beheersmaatregelen

De AOb voert beheersmaatregelen uit op alle genoemde terreinen. De externe financiële monitoring krijgt tenminste vorm via de accountantscontrole. In het accountantsverslag rapporteert de accountant de bevindingen over het financieel beheer en de interne beheersing.

Jaarrekening 2022

11

Inhoudsopgave jaarrekening

Algemene gegevens

1.0 Algemene gegevens	0
-----------------------	---

Geconsolideerde Jaarrekening

2.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022 na resultaatbestemming	0
2.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022	0
2.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022	0
2.4 Algemene toelichting	0
2.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	0
2.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten	0
2.7 Voorstel resultaatverdeling	0
2.8 Analyse van verschillen tussen begroting en exploitatie	0
2.9 Gebeurtenissen na balansdatum	0

Enkelvoudige Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2022 na resultaatbestemming	0
3.2 Staat van baten en lasten 2022	0
3.3 Toelichting op de balans en staat van baten en lasten	0
3.4 Ondertekening	0

Overige gegevens

4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	0
---	---

Bijlage

Bijlage 1: Jaarcijfers 2022 AOb Diensten B.V.	0
Bijlage 2: Opgave bestuurs- en nevenfuncties leden dagelijks bestuur	0
Bijlage 3: Geconsolideerde lasten 2022 (functionele indeling)	0

1.0 Algemene gegevens

Statutaire naam: Algemene Onderwijsbond (afgekort AOb)
Vestigingsplaats: Utrecht
Rechtsvorm: Vereniging

Samenstelling Dagelijks Bestuur:

T. van Gelder	voorzitter
D. van der Zweep	penningmeester
J.J.C. Evers	plv. voorzitter
H.J. de Moel	algemeen secretaris
	plv. penningmeester
T.T.A.J. Roovers	plv. algemeen secretaris
C. Compas	directeur

2.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2022 na resultaatbestemming

		(x1000)	
ACTIVA		31/12/2022	31/12/2021
VASTE ACTIVA			
1.	Immateriële vaste activa		
	Software	1.123	937
	Websites	12	26
	Subtotaal	1.135	963
2.	Materiële vaste activa		
	Verbouwing en installaties	1.435	1.601
	Inventaris	492	534
	Computers en infrastructuur	139	255
	Subtotaal	2.066	2.390
3.	Financiële vaste activa		
3.1	Effecten	36.712	42.209
	Subtotaal	36.712	42.209
	Totaal vaste activa	39.913	45.562
VLOTTENDE ACTIVA			
4.	Vorderingen op korte termijn		
4.1	Debiteuren	240	93
4.2	Overige vorderingen en overlopende activa	2.188	2.902
	Subtotaal	2.428	2.995
5.	Liquide middelen		
5.1	Saldi bij banken	1.704	1.893
	Totaal vlottende activa	4.132	4.888
	Totaal activa	44.045	50.450
PASSIVA		31/12/2022	31/12/2021
6.	Eigen vermogen		
6.1	Bestemmingsreserves	22.018	22.714
6.2	Algemene reserve	15.999	22.432
	Totaal eigen vermogen	38.017	45.146
7.	Voorzieningen	858	835
8.	Schulden op lange termijn	1.005	1.131
9.	Schulden op korte termijn		
	Crediteuren	1.001	457
9.1	Belastingdienst en premies sociale verzekeringen	343	317
9.2	Overige schulden en overlopende passiva	2.821	2.564
	Totaal vlottende passiva	4.165	3.338
	Totaal passiva	44.045	50.450

2.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022

(x1000)				
10	BATEN	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021
10.1	Contributiebaten	15.678	15.046	15.254
10.2	Structurele subsidies	5.168	5.240	5.444
10.3	Incidentele subsidies	93	140	109
10.4	Baten uit scholing en advies	940	1.108	929
10.5	Baten publicaties	166	172	145
10.6	Overige baten	149	205	671
	Totaal baten	22.194	21.911	22.552
11	LASTEN			
11.1	Personeelskosten	12.476	13.151	12.562
11.2	Inkoop verloffaciliteiten	2.369	2.205	2.500
11.3	Huisvestingskosten	1.274	1.282	1.308
11.4	Overige kosten	6.058	5.601	4.786
11.5	Afschrijvingskosten	541	557	415
	Totaal lasten	22.718	22.796	21.571
	Resultaat bedrijfsvoering	-524	-885	981
12	Financiële baten en lasten	668	-6.222	4.296
	Resultaat voor belastingen	144	-7.107	5.277
13	Vennootschapsbelasting	13	21	23
	Resultaat na belastingen	131	-7.128	5.254

2.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2022

	(x1000)	
	2022	2021
Resultaat na belastingen	-7.128	5.254
Aanpassing voor financiële baten	6.222	-4.296
Aanpassing voor afschrijvingen	638	540
Aanpassing voor mutatie voorzieningen	23	-14
Mutaties kortlopende vorderingen	566	-62
Mutatie kortlopende schulden	827	-183
	1.393	-245
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.148	1.239
Ontvangen dividend en (coupon)rente	517	269
Ontvangen vermogensopbrengsten	370	1.084
	887	1.353
Kasstroom uit operationele activiteiten	2.035	2.592
Investerings in immateriële vaste activa	-445	-405
Investerings in materiële vaste activa	-86	-226
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	14	-
Desinvesteringen in materiële vaste activa	31	-
	-486	-631
Investerings in financiële vaste activa	-11.336	-16.113
Desinvesteringen in financiële vaste activa	9.724	13.665
	-1.612	-2.448
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.098	-3.079
Aflossing langlopende schulden	-126	-126
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-126	-126
Mutatie liquide middelen (-/- = afname)	-189	-613
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:		
Stand per 1 januari	1.893	2.506
Mutatie boekjaar	-189	-613
Stand per 31 december	1.704	1.893

2.4 Algemene toelichting

2.4.1 Algemeen

Naam, zetel en doel

De vereniging draagt de naam: Algemene Onderwijsbond. De naam wordt afgekort met de letters AOb. In dit verslag wordt de naam 'AOb' gebruikt.

De vereniging is ingeschreven in het handelsregister te Utrecht onder nummer: 0483462. De bond is aangesloten bij de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV). De vereniging is per 1 januari 2017 gevestigd aan de St.-Jacobsstraat 22, 3511 BS te Utrecht.

Functionele valuta

De posten in de jaarrekening van de groepsmaatschappijen worden gewaardeerd met inachtneming van de valuta van de economische omgeving waarin de groepsmaatschappij haar bedrijfsactiviteiten voornamelijk uitoefent (de functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in euro's, dit geldt voor zowel de functionele als de presentatievaluta. De bedragen worden zowel in het bestuursverslag als in de jaarrekening afgerond op duizenden euro's tenzij anders staat vermeld. Aantallen (niet zijnde bedragen) worden niet in duizendtallen gepresenteerd. In de tekst worden de bedragen wel volledig weergegeven, dus niet op duizenden euro's afgerond.

Activiteiten

Het statutaire doel van de Algemene Onderwijsbond is:

- De behartiging van de belangen van zijn leden en hun nagelaten betrekkingen en
- De behartiging van de belangen van het onderwijs, middels:
 1. Het organiseren van allen die lid kunnen zijn en de uitgangspunten en het doel van de bond onderschrijven;
 2. Het bepleiten van de belangen van groepen zoals in de doelstelling genoemd bij allen die invloed kunnen hebben op beslissingen die deze belangen betreffen;
 3. Het aangaan van collectieve arbeidsovereenkomsten;
 4. Het beïnvloeden van de publieke opinie;
 5. Het uitgeven en verspreiden van een periodiek en andere publicaties;
 6. Het organiseren van vergaderingen, cursussen, lezingen;
 7. Het verlenen van advies en bijstand en het geven van voorlichting aan de leden op rechtspositioneel en onderwijskundig gebied met inachtneming van het bepaalde in het huishoudelijk reglement;
 8. Het oprichten en steunen van instellingen werkzaam in het belang van het onderwijspersoneel of van het onderwijs;
 9. Het samenwerken met andere organisaties en instellingen;
 10. Het bevorderen van de studie van wetenschappen die betrekking hebben op onderwijs en opvoeding;
 11. Het bevorderen van goede opleidingen ten behoeve van het onderwijspersoneel;
 12. Andere middelen die het bereiken van het doel kunnen bevorderen.

Jaarrekening

De jaarrekening en het bestuursverslag van de AOb zijn opgesteld in overeenstemming met BW 2 titel 9 en richtlijn 640, die specifiek geldt voor organisaties zonder winststreven, en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de raad voor de jaarverslaggeving. De grondslagen hebben betrekking op de jaarrekening als geheel. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van AOb zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de jaarrekening.

Groepsverhouding

De AOb staat aan het hoofd van de groep. De jaarrekening van de AOb Diensten B.V. is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de AOb.

Grondslagen voor consolidatie

In de consolidatie worden opgenomen de financiële gegevens van de Algemene Onderwijsbond en de rechtspersonen waarin de Algemene Onderwijsbond op enigerlei wijze direct of indirect een beslissende invloed heeft op grond van een financiële en/of bestuurlijke verbondenheid. De geconsolideerde rechtspersonen worden voor 100% in de consolidatie betrokken.

Intercompany transacties, intercompany winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen geconsolideerde rechtspersonen worden geëlimineerd. De in de consolidatie begrepen rechtspersonen zijn:

- Algemene Onderwijsbond
- AOb Diensten B.V., Utrecht (100%)

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Bij een zeggenschap van 20% of meer wordt aangenomen dat er invloed van betekenis is. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuurders, andere sleutel-functionarissen in het management en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

De volgende gelieerde entiteiten worden, naast de in de paragraaf 'grondslagen voor consolidatie' genoemde entiteiten, tot verbonden partijen gerekend:

- Vereniging Algemene Centrale van Overheidspersoneel FNV (ACOP)
(met volledige rechtsbevoegdheid)
Bij de FNV aangesloten werknemersorganisatie overheid en onderwijs
- Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs (SFSVO)
Is verantwoordelijk voor de verdeling van de vakbondsmiddelen
- Stichting Gemeenschappelijk Beleggingsfonds FNV (GBF)
Beleggingsinstelling in vaste activa
- Stichting De Burcht
Stichting welke zich bezighoudt met de inhoudelijke koers en de exploitatie van het gebouw 'De Burcht'.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangen en betaalde rente, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde dividenden zijn opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

2.4.2 Grondslagen voor de waardering van de balansposten

Immateriële vaste activa

Ontwikkelingskosten van het ICT-platform, software en websites worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Materiële vaste activa

Verbouwingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs en/of vervaardigingsprijs en afgeschreven conform de duur van de huurovereenkomst. Met op balansdatum verwachte duurzame waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur of lagere bedrijfswaarde.

Financiële vaste activa

Deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. De eerste waardering van de deelneming is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van oprichting. Voor de vervolgwaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Effecten

De onder financiële vaste activa opgenomen effecten worden gewaardeerd tegen de beurswaarde. Waardeveranderingen worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Transactiekosten die zijn toe te rekenen aan effecten die na eerste verwerking worden gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen via de winst-en-verliesrekening, worden rechtstreeks in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen omvatten verstrekte leningen en overige vorderingen die tot het einde van de looptijd worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde om daarna te worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vereniging beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief een bijzondere waardevermindering kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs, wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking. De waardevermindering die daarvoor opgenomen is, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot het maximale bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest is van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de staat van baten en lasten verwerkt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente renteinkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Bestemmingsreserves

Aan de van de algemene reserve afgezonderde reserves binnen het eigen vermogen is, door het bestuur, een specifieke bestedingsmogelijkheid gegeven. Deze reserves zijn geen verplichtingen en staan ter vrije beschikking van het bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarvan het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden, worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

2.4.3 Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden aan het verslagjaar toe te rekenen kosten.

De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gerealiseerd.

Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De kosten worden toegerekend aan de afdelingen en diensten waarop zij betrekking hebben.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten

De leden hebben een maandelijkse contributieverplichting die maandelijks in de administratie wordt verantwoord. Subsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en als de vereniging de condities voor ontvangst kan aantonen.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen, worden in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien deze baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden verwerkt in de desbetreffende bestemmingsreserve.

Een onttrekking aan een bestemmingsreserve wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Baten uit scholing (cursusbijdragen) worden verantwoord indien de cursussen volledig zijn afgesloten.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden verantwoord naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenverplichtingen personeel

De pensioenregeling van de AOb is met ingang van 1 januari 2010 ondergebracht bij het pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Uit dien hoofde worden de toegezegde pensioenregelingen (ouderdomspensioen en flex-regelingen) als toegezegde bijdrageregelingen in de jaarrekening verwerkt. De AOb heeft in het geval van een tekort bij het pensioenfonds voor Zorg en Welzijn geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdrage anders dan hogere toekomstige premies.

Dit is in overeenstemming met paragraaf 310 van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 271 'personeelsbeloningen'.

De belangrijkste kenmerken van deze regeling zijn:

- De pensioenregeling is gebaseerd op het middelloonsysteem.
- Het pensioenreglement PFZW voorziet in een voorwaardelijk recht op indexering.
- De uitvoeringsovereenkomst, onderdeel van de statuten en reglementen, regelt onder andere de premiebetaling, de vaststelling van de premie en wijze van premiebetaling. Andere onderdelen zijn de indexering, de gegevensverstrekking en informatieverstrekking, de aansluiting en de beëindiging van de aansluiting.
- De uitvoering van het pensioenreglement is ondergebracht bij PGGM. Dit is een coöperatieve pensioenuitvoeringsorganisatie.
- De actuele dekkingsgraad per 31 december 2022 is 109,2 procent (31 december 2021 106,6 procent).
- De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de laatste twaalf maanden. Door een gemiddelde te gebruiken, schommelt de dekkingsgraad minder sterk. En minder schommeling betekent meer stabiliteit in het pensioenbeleid.
- De beleidsdekkingsgraad over het kalenderjaar 2022 bedraagt 111,6 procent (2021 99,7 procent).

Op de pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en er worden op contractuele basis premies aan pensioenfonds betaald door de vereniging.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn.

Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen

(Im)materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van (im)materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Operationele leasing

Bij de vereniging bestaan leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing.

Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoeding van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Financiële baten en lasten

Vermogensopbrengsten en -verminderingen op beleggingen, zowel gerealiseerd als ongereaaliseerd, worden verantwoord als financiële baten of lasten. Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Belastingen

De belasting over het resultaat van de AOb Diensten BV wordt berekend over het resultaat voor belastingen in de winst-en-verliesrekening, rekening houdend met beschikbare, fiscaal compensabele verliezen uit voorgaande boekjaren (voor zover niet opgenomen in de latente belastingvorderingen) en vrijgestelde winstbestanddelen en na bijtelling van niet-aftrekbare kosten. Tevens wordt rekening gehouden met wijzigingen die optreden in de latente belastingvorderingen en latente belastingschulden uit hoofde van wijzigingen in het te hanteren belastingtarief.

2.4.4 Financiële instrumenten en risicobeheersing

Prijrisico

De vereniging loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa en effecten. De vereniging beheerst het marktrisico door spreiding aan te brengen in de portefeuille en limieten te stellen.

Rente- en kasstroomrisico's

De vereniging is gefinancierd met eigen vermogen en kortlopende schulden waarover geen rente betaald wordt. De vereniging loopt hierdoor geen renterisico's.

Kredietrisico

De vereniging loopt met name kredietrisico's voor de oninbaarheid van contributies, cursusopbrengsten en de inhuur van derden. Het risico is zeer beperkt doordat er sprake is van een spreiding van de vorderingen over een groot aantal leden en debiteuren.

Daarnaast gaat het om relatief kleine bedragen. Verder wordt het kredietrisico gereduceerd doordat de vereniging alleen zaken doet met derden met een hoge kredietwaardigheid. Gezien de beperkte risico's heeft de vereniging geen actief beleid ten aanzien van valuta, rente en kredietrisico's.

De liquide middelen en beleggingen staan uit bij banken die minimaal een A-rating hebben.

2.5 Toelichting op de geconsolideerde balans

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

	(x1000)		
	Software	Websites	Totaal 2022
<i>Afschrijvingspercentage</i>	20%	20%	
Stand per 1 januari			
Aanschafwaarde	3.087	184	3.271
Cumulatieve afschrijvingen	-2.150	-158	-2.308
Boekwaarde	937	26	963
Mutaties boekjaar			
Desinvesteringen (aanschafwaarde)	-176	-	-176
Desinvesteringen (cumulatieve afschrijvingen)	145	-	145
Boekwinst -verlies *	-31	-	-31
Investeringen	455	-	455
Investeringen in bewerking **	-10	-	-10
Afschrijvingen	-228	-14	-242
Subtotaal mutaties	217	-14	203
Stand per 31 december			
Aanschafwaarde	3.356	184	3.540
Cumulatieve afschrijvingen	-2.233	-172	-2.405
Boekwaarde	1.123	12	1.135

*) Het boekverlies wordt veroorzaakt door het afschrijven van software die was aangeschaft ter vervanging van Topdesk.

**) Dit is het mutatiesaldo van de lopende projecten in 2022.

2. Materiële vaste activa

(x1000)

	Verbouwing en Installaties*	Inventaris	Computers en infra- structuur	Totaal 2022
<i>Afschrijvingspercentage</i>	6,67%-20%	10-20%	33%	
Stand per 1 januari				
Aanschafwaarde	2.584	1.158	1.423	5.165
Cumulatieve afschrijvingen	-983	-624	-1.168	-2.775
Boekwaarde per 1 januari	1.601	534	255	2.390
Mutaties boekjaar				
Desinvesteringen (aanschaf)	-	-	-821	-821
Desinvesteringen (afschr.)	-	-	807	807
Boekwinst -verlies	-	-	-14	-14
Investeringen	12	68	6	86
Afschrijvingen	-178	-110	-108	-396
Subtotaal	-166	-42	-102	-310
Stand per 31 december				
Aanschafwaarde	2.596	1.226	608	4.430
Cumulatieve afschrijvingen	-1.161	-734	-469	-2.364
Boekwaarde per 31 december	1.435	492	139	2.066

*) Met ingang van 1 januari 2017 huurt de AOb het pand Trappenburch in Utrecht. Het pand is gerenoveerd en verbouwd. De verbouwing is gedeeltelijk gefinancierd door de AOb. Van de verhuurder is een bijdrage bedongen van € 1.886.000. Zowel de verbouwingskosten als de bijdrage worden in 15 jaar afgeschreven. De bijdrage staat gerubriceerd onder verwijzing 8: 'Schulden op lange termijn'.

3. Financiële vaste activa

(x1000)

3.1	Effecten	Obligatie/ Fondsen	Aandelen/ Fondsen	Alternatieve beleggingen	Totaal 2022
	Boekwaarde per 1 januari	20.073	21.940	196	42.209
	Bij: aankopen	7.685	3.596	55	11.336
	Af: verkopen/uitlotingen	-5.114	-5.073	-60	-10.247
	Subtotaal	22.644	20.463	191	43.298
	Bij: koersresultaat (gerealiseerd)	-178	698	3	523
	Bij/Af: koersresultaat (ongerealiseerd)	-3.353	-3.699	-57	-7.109
	Boekwaarde per 31 december	19.113	17.462	137	36.712
	Verdeling portefeuille 2022	52,1%	47,6%	0,4%	100%
	Per vermogens- beheerder	Obligatie/ Fondsen	Aandelen/ Fondsen	Alternatieve beleggingen	Totaal 2022
	Northern Trust *	5.029	9.835	-	14.864
	ING	6.374	4.139	84	10.597
	Van Lanschot	7.710	3.488	53	11.251
	Boekwaarde per 31 december	19.113	17.462	137	36.712

*) Northern Trust fungeert als custodian voor de beleggingsfondsen Actiam, State Street Global Advisors SSGA en Vanquard.

Vlottende activa

4. Vorderingen op korte termijn

(x1000)

4.1	Debiteuren	31/12/2022	31/12/2021
	Debiteuren scholing	42	39
	Debiteuren contributie	22	14
	Debiteuren AOb Diensten B.V.	26	11
	Debiteuren overige	158	39
	Voorziening dubieuze debiteuren *	-8	-10
		240	93

*) Bij de bepaling van de hoogte van de voorziening is uitgegaan van het openstaande debiteurensaldo op 31 december 2022.

4.2	Overige vorderingen en overlopende activa	31/12/2022	31/12/2021
4.2.1	Interest	38	40
4.2.2	Voorschotten	13	12
4.2.3	Vooruit ontvangen facturen / -betaalde kosten	741	639
4.2.4	Nog te ontvangen bedragen	1.396	2.211
		2.188	2.902

4.2.1	Interest	31/12/2022	31/12/2021
	Obligaties (couponrente)	38	40
		38	40

4.2.2	Voorschotten	31/12/2022	31/12/2021
	Personeel	12	9
	Renteloze leningen/voorschotten Sociaal Fonds	11	13
	Voorziening lening Sociaal Fonds	-10	-10
		13	12

4.2.3	Vooruit ontvangen facturen / -betaalde kosten	31/12/2022	31/12/2021
	Huur hoofdkantoor	249	240
	Overige	492	399
		741	639

4.2.4	Nog te ontvangen bedragen	31/12/2022	31/12/2021
	Werkgeversbijdragen vakbondsfaciliteiten	1.301	2.092
	Belastingen	66	86
	Overige	29	33
		1.396	2.211

5. Liquide middelen

(x1000)

5.1	Saldi bij banken	31/12/2022	31/12/2021
	Rekening courant:		
	ABN AMRO Bank	1.129	858
	ING Bank	81	215
		1.210	1.073
	Deposito's en spaarrekeningen		
	Beleggersrendementsrek. ABN AMRO Bank	4	4
	Depot ABN AMRO Bank (i.v.m. huurverplichting)	242	242
		246	246
	Effectenrekening		
	Van Lanschot	111	237
	Northern Trust	128	240
	ING Bank	9	97
	Vermogensbeheerbanken	248	574
		1.704	1.893

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vereniging met uitzondering van het saldo van de garanties.

Ten behoeve van de huur van het hoofdkantoor in Utrecht en de panden in Rotterdam en Groningen zijn de volgende garanties gesteld:

			(x1000)
St. Jacobsstraat 22, Utrecht	Trappenburch C.V.	€ 221	
Pegasusweg 200, Rotterdam	Cushman&Wakefield	€ 9	
Leonard Springerlaan 23, Groningen	Cushman&Wakefield	€ 12	
		€ 242	

Passiva

6. Eigen vermogen

(x1000)

Specificatie	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
6.1 Bestemmingsreserves*	22.714	669	-1.365	22.018
6.2 Algemene reserve	22.432	-	-6.433	15.999
	45.146	669	-7.798	38.017

***) Bestemmingsreserves**

Aan deze van de algemene reserve afgezonderde reserves binnen het eigen vermogen is, door het bestuur een specifieke bestedingsmogelijkheid gegeven.

Soort bestemmingsreserve	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
6.1.1 Weerstandsreserve	11.727	422	-128	12.021
6.1.2 Beleggingsreserve	6.300	-	-800	5.500
6.1.3 Investeringsreserve	3.800	-	-225	3.575
6.1.4 Internationaal Solidariteitsfonds	219	105	-38	286
6.1.5 Congres, Jubileum	270	40	-174	136
6.1.6 NOT	298	102	-	400
6.1.7 AOb in verandering	100	-	-	100
	22.714	669	-1.365	22.018

6.1.1 Weerstandsreserve	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
Beginsaldo	11.727			11.727
Af: Kosten acties			-19	-19
Bij: dotatie tot 110%		46		46
Af: i.v.m. daling ledenaantal			-109	-109
Bij: i.v.m. stijging uitkering		376		376
	11.727	422	-128	12.021

Specificatie

Aantal leden per 31 december	80.273			78.731
Af: aantal niet-actieve leden	-12.891			-12.043
Actieve leden	67.382			66.688
Stakingsuitkering in euro per dag (100%)	79,11			81,93
Aantal stakingsdagen	2			2
Normalsaldo per 31 december 100%	10.661			10.927
Dekkingsgraad van het normalsaldo	110%			110%
Saldo per 31 december 110%	11.727			12.021

Evenals vorig jaar wordt de reserve gevormd door een bruto stakingsuitkering van 2 dagen met een dekkingsgraad van 110%.

6.1.2 Beleggingsreserve	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
Beginsaldo	6.300			6.300
Af: onttrekkingen			-800	-800
	6.300	-	-800	5.500

De beleggingsreserve is gevormd om eventuele toekomstige tegenvallende beleggingsresultaten te kunnen opvangen. Op basis van het risicoprofiel bedraagt deze reserve tussen 10-15% van het belegde vermogen. Voor 2022 is dit 15% (2021: 15%).

6.1.3	Investeringsreserve	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
	Beginsaldo	3.800			3.800
	Af: onttrekkingen			-225	-225
		3.800	-	-225	3.575

De investeringsreserve is gevormd voor toekomstige investeringen. Na onttrekking van € 225.000 is het saldo gelijk aan 75% van de afschrijvingen van de totale activa.

6.1.4	Internationaal solidariteitsfonds	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
	Beginsaldo	219			219
	Bij: dotatie		105		105
	Af: uitgaven projecten			-38	-38
		219	105	-38	286

6.1.5	Congres en jubileum	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
	Beginsaldo	270			270
	Bij: dotatie		40		40
	Af: uitgaven			-174	-174
		270	40	-174	136

Eens in de drie jaar wordt er een congres gehouden. Het laatste congres vond plaats in 2022 ter ere van het 25-jarig jubileum van van de AOb.

6.1.6	NOT	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
	Beginsaldo	298			298
	Bij: dotatie		102		102
		298	102	-	400

De Nederlandse Onderwijstentoonstelling (NOT) wordt eens in de 2 jaar gehouden. In januari 2023 heeft de laatste NOT plaatsgevonden.

6.1.7	AOb in verandering	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
	Beginsaldo	100			100
		100	-	-	100

Deze reserve is ter dekking van de kosten die voortvloeien uit 'AOb in verandering'.

6.2 Algemene reserve		Balans 31/12/2021	Balans 31/12/2022
Specificatie			
Saldo per 1 januari		18.477	22.432
Bij: verdeling exploitatiesaldo		3.955	-6.433
		22.432	15.999

7. Voorzieningen

(x1000)

Soort voorziening	Balans 31/12/2021	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Balans 31/12/2022
7.1 Voorziening jubileumuitkeringen	143	34	-21	156
7.2 Voorziening WAO/WIA	163	-	-13	150
7.3 Voorziening kosten opfrisverlof	14	-14	-	-
7.4 Voorziening seniorenverlof	159	9	-	168
7.5 Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid	356	28	-	384
	835	57	-34	858

De voorzieningen zijn overwegend langlopend van aard.

7.1 Voorziening jubileumuitkeringen

In de verslaggevingsvoorschriften (RJ 271) is opgenomen dat wanneer bij uitgestelde beloningen sprake is van een beloning met opbouw van rechten, hiervoor een verplichting in de jaarrekening moet worden opgenomen. Derhalve is een voorziening getroffen voor toekomstige jubileumuitkeringen. Aan deze voorziening ligt een berekening naar contante waarde met een disconteringsvoet van 0,50% van de verwachte toekomstige jubileumverplichtingen ten grondslag (2021: 1,94%). Daarnaast is rekening gehouden met een verlooppercentage van het personeel van 7,3% (2021: 6%).

7.2 Voorziening WAO/WIA

Het betreft hier een voorziening voor aanvullende uitkeringen van 2 (ex)medewerkers met een (gedeeltelijke) WAO-uitkering. Ongeveer 70% van de aanvullende uitkeringen is afgedekt door uitbetalingen van het UWV, aangevuld met een verzekeringsuitkering. De netto kosten worden hier gepresenteerd. De voorziening betreft de periode tot de pensioengerechtigde leeftijd.

7.3 Voorziening kosten opfrisverlof

Per ultimo 2022 is het opfrisverlofsaldo door uitdiensttreden van de betreffende medewerker gereduceerd tot nul.

7.4 Voorziening seniorenverlof

In de cao is voor het personeel de mogelijkheid opgenomen om seniorenverlof geklusterd op te nemen. Het opgebouwd recht ultimo 2022 is 3.237 uur (2021: 3.132 uur). In de cao van de AOb is vastgelegd dat met ingang van 2016 de regeling voor seniorenverlof wordt aangepast naar een regeling voor levensfase bewust personeelsbeleid (LFPB). Hiertoe is een overgangsregeling vastgesteld.

7.5 Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

In de cao zijn afspraken gemaakt over het levensfasebewust personeelsbeleid (LFPB). Elke werknemer krijgt naar rato van zijn dienstomvang 32 LFPB-uren op jaarbasis. Het opgebouwde saldo per ultimo 2022 is 7.331 uur (2021: 6.831 uur).

8. Schulden op lange termijn

(x1000)

Specificatie	31/12/2022	31/12/2021
Vooruitontvangen inrichtingsbijdrage *	1.005	1.131
	1.005	1.131

*) In 2016 is een inrichtingsbijdrage bedongen voor het hoofdkantoor van € 1.886.000. Dit bedrag omvat de verbouwkosten die de verhuurder voor zijn rekening heeft genomen. Jaarlijks valt, gedurende een periode van 15 jaar, een bedrag vrij ten gunste van de exploitatie. De inrichtingsbijdrage voor 2022 is opgenomen onder de 'Schulden op korte termijn'.

9. Schulden op korte termijn

Alle schulden op korte termijn hebben een looptijd korter dan één jaar.

(x1000)

	Specificatie	31/12/2022	31/12/2021
	Crediteuren	1.001	457
9.1	Belastingen en premies sociale verzekeringen	343	317
9.2	Overige schulden en overlopende passiva	2.821	2.564
		4.165	3.338

9.1	Belastingen en premies sociale verzekeringen	31/12/2022	31/12/2021
	Loonheffing en sociale premies	302	288
	Omzetbelasting	40	26
	Vennootschapsbelasting	1	3
		343	317

9.2	Overige schulden en overlopende passiva	31/12/2022	31/12/2021
9.2.1	Vooruitontvangen subsidies	45	3
9.2.2	Vooruitontvangen inkomsten	129	158
9.2.3	Te betalen kosten	1.936	1.569
9.2.4	Rekening couranten	711	834
		2.821	2.564

9.2.1	Vooruitontvangen subsidies	31/12/2022	31/12/2021
	Beroepsbeeld leraar	58	-
	NPO kenniscommunity	-18	-
	Overige subsidies	5	3
		45	3

9.2.2	Vooruitontvangen inkomsten	31/12/2022	31/12/2021
	Vooruitontvangen inrichtingsbijdrage	126	126
	Vooruitontvangen opbrengsten	3	32
		129	158

9.2.3	Te betalen kosten	31/12/2022	31/12/2021
	Vakantierechten	698	612
	Beëindigingsvergoedingen / RVU regelingen	254	-
	FNV Mondiaal	239	239
	Faciliteiten scholen	233	264
	Pensioenpremie	151	-
	Werkgeversbijdragen vakbonden	59	44
	Accountantskosten *	45	44
	Personeelsfonds	73	72
	Overige nog te betalen kosten	184	294
		1.936	1.569

*) De totale honoraria 2022 voor diensten uitgevoerd door de externe onafhankelijke accountant bedragen € 80.000. Hiervan is € 74.000 bestemd voor de (interim) procescontrole en de audit van de jaarrekening. Het restant van € 6.000 is bestemd voor de overige verklaringen. Het hierboven genoemde bedrag van € 45.000 is het uitstaande te betalen bedrag per jaareinde.

9.2.4	Rekening couranten *	31/12/2022	31/12/2021
	Stichting CVHO	367	431
	Stichting Bonaventura	344	403
		711	834

*) Bij positieve vermogensresultaten van de AOb ontvangen de afdelingen rendement op hun deel van het belegde vermogen tot inflatieniveau van het betreffende jaar. Bij negatieve resultaten van de AOb wordt het gewogen gemiddelde rendement als uitgangspunt genomen voor het vermogensresultaat (verlies) van de afdelingen.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Meerjarige verplichtingen

Er zijn meerjarige contractverplichtingen aangegaan. Het betreft hier o.a. de huur van de kantoren, leaseauto's, kopieerapparaten, softwarelicenties en mobiele telefonie.

	Verplichtingen totaal	31/12/2022	31/12/2021
	Binnen één jaar	4.198	3.702
	Tussen één jaar en vijf jaar	3.875	4.947
	Meer dan vijf jaar	4.829	4.855
		12.902	13.504

	Verplichtingen huur	31/12/2022	31/12/2021
	Binnen één jaar	1.122	1.106
	Tussen één jaar en vijf jaar	3.266	4.214
	Meer dan vijf jaar	4.829	4.826
		9.217	10.146

In 2022 zijn er geen contracten verlengd voor de bestaande locaties. Vandaar de afname van de verplichtingen ten opzichte van 2021.

	Verplichtingen lease	31/12/2022	31/12/2021
	Binnen één jaar	107	111
	Tussen één jaar en vijf jaar	77	60
		184	171

Leasecontracten worden voor maximaal 4 jaar aangegaan. Er zijn in 2022 5 nieuwe leasecontracten afgesloten voor een waarde van € 113.000 Vandaar de stijging in vergelijking met 2021.

	Verplichtingen overige	31/12/2022	31/12/2021
	Binnen één jaar *	2.969	2.485
	Tussen één jaar en vijf jaar	532	673
	Meer dan vijf jaar	-	29
		3.501	3.187

*) In 2022 zijn er contractuele verplichtingen aangegaan betreffende vakbondsfaciliteiten voor het schooljaar 2022/2023 voor een totaalbedrag van € 2.307.000. In december 2022 en in mei 2023 wordt respectievelijk 5/12 en 7/12 deel van deze verplichting betaald. In december 2022 is € 893.000 betaald. Het resterende deel van € 1.414.000 is hierboven opgenomen onder 'Verplichtingen overige'. Daarnaast zijn er een aantal nieuwe overeenkomsten gesloten op het gebied van facilitair en ICT die de overige verplichtingen verder heeft doen stijgen.

2.6 Toelichting op de geconsolideerde staat van baten en lasten

10. Baten

(x1000)

10.1	Contributiebaten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Totaal contributiebaten	15.678	15.046	-632	15.254
	Gemiddeld aantal leden	82.390	79.711	-2.679	81.807
	Gemiddelde contributie per lid	15,86	15,73	-0,13	15,54
10.2	Structurele subsidies	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Werkgeversbijdragen	5.168	5.240	72	5.325
	Min. van Binnenlandse Zaken - SVO	-	-	-	1
	Min. van Binnenlandse Zaken - WNRA	-	-	-	118
		5.168	5.240	72	5.444
	Werkgeversbijdragen (Govak middelen via stichting SFSVO)				
	Van de werkgeversbijdrage 2022 is nog € 1.301.000 te ontvangen per jaareinde 2022. Dit bedrag staat onder 4.2.4. 'Nog te ontvangen bedragen'. Van het jaar 2021 is nog geen slotbetaling ontvangen.				
10.3	Incidentele subsidies	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	APG	60	69	9	69
	Work, No Child's Business	33	34	1	33
	Overige	-	37	37	7
		93	140	47	109
10.4	Baten uit scholing en advies	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	MR- en OR-servicepakketten	459	522	63	489
	Cursusbijdragen	363	461	98	365
	Advies en begeleiding	34	28	-6	59
	Conferenties	84	97	13	16
		940	1.108	168	929
10.5	Baten publicaties	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Advertentieverkopen	125	137	12	108
	Abonnementen 'Het Onderwijsblad'	40	34	-6	36
	Abonnementen 'Info MR'	1	1	-	1
		166	172	6	145
10.6	Overige baten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Vacatiegeld dagelijks bestuur en hoofdbestuur	12	27	15	23
	Vacatiegeld medewerkers	45	42	-3	35
	Juridische dienst	50	71	21	61
	Bijdrage Stichting Voorzieningsfonds	-	-	-	10
	Bijdragen denominatieve afdelingen	17	17	-	67
	Overige inkomsten	25	48	23	475
		149	205	56	671

11. Lasten

(x1000)

11	Totaal	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
11.1	Personeelskosten	12.476	13.151	675	12.562
11.2	Inkoop verloffaciliteiten	2.369	2.205	-164	2.500
11.3	Huisvestingskosten	1.274	1.282	8	1.308
11.4	Overige kosten	6.058	5.601	-457	4.786
		22.177	22.239	62	21.156
11.5	Afschrijvingskosten	541	557	16	415
		22.718	22.796	78	21.571

11.1	Personeelskosten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Bruto lonen	9.155	9.318	163	9.180
	Sociale lasten	1.325	1.360	35	1.250
	Pensioenpremies	1.395	1.381	-14	1.325
	Uitkeringen	41	41	0	47
		11.916	12.100	184	11.802
	Inhuur personeel	139	390	251	217
	Doorberekende lonen	-42	-70	-28	-64
		97	320	223	153
	Overige personeelskosten	463	731	268	607
		12.476	13.151	675	12.562

Fte (gemiddeld) in de organisatie	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
DB, directie en staf	8,8	8,8	0,0	10,7
Collectieve belangenbehartiging	34,7	33,9	-0,9	34,5
Individuele belangenbehartiging	43,8	42,0	-1,8	42,1
Marketing en Communicatie	13,5	14,2	0,7	13,9
Financiën & Bedrijfsvoering	20,0	20,3	0,3	19,4
Secretariaat	11,0	9,9	-1,1	11,3
Overige (projecten)	-	0,9	0,9	-
	131,7	129,9	-1,8	131,8

Evenals in het jaar 2021 waren er in 2022 geen werknemers in het buitenland werkzaam.

Bezoldiging bestuur	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
Bruto lonen	500	494	-6	433
Sociale lasten	70	70	0	62
Pensioenpremies	78	80	2	69
	648	644	-4	564
Overige vergoedingen	17	22	5	81
	665	666	1	645
FTE's (gemiddeld)	5,0	5,0	-	4,7

11.2	Inkoop verloffaciliteiten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Vershil 2022	Exploitatie 2021
	Inkoop verloffaciliteiten	2.336	2.218	-118	2.477
	Doorbelaste faciliteiten	33	-13	-46	23
		2.369	2.205	-164	2.500
11.3	Huisvestingskosten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Vershil 2022	Exploitatie 2021
	Huur	879	896	17	871
	Servicekosten	224	220	-4	212
	Schoonmaak	118	126	8	129
	Overig	102	119	17	145
	Doorbelaast	-49	-79	-30	-49
		1.274	1.282	8	1.308
11.4	Overige kosten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Vershil 2022	Exploitatie 2021
	Diensten derden	699	975	276	771
	Kosten catering	115	108	-7	73
	Drukwerk / porti / documentatie	1.284	1.252	-32	1.021
	Communicatie	208	238	30	248
	Kosten bijeenkomsten	926	718	-208	343
	Promotiekosten	175	215	40	334
	Algemene kosten	1.281	772	-509	643
	Contributies en bijdragen	206	186	-20	194
	Bijdragen FNV	1.164	1.137	-27	1.159
		6.058	5.601	-457	4.786
11.5	Afschrijvingskosten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Vershil 2022	Exploitatie 2021
	Immateriële vaste activa				
	Software	241	228	-13	147
	Websites	28	14	-14	24
		269	242	-27	171
	Materiële vaste activa				
	Gebouwen en installaties	181	178	-3	180
	Inventaris	98	110	12	106
	Computers en infrastructuur	121	108	-13	83
		400	396	-4	369
	Overige				
	Vrijval Incentive	-128	-126	2	-125
	Boekwinst -verlies	-	45	45	0
		-128	-81	47	-125
		541	557	16	415

12. Financiële baten en lasten

12	Financiële baten en lasten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
12.1	Resultaat effecten	690	-6.326	-7.016	4.396
12.2	Renteresultaat	-22	104	126	-100
		668	-6.222	-6.890	4.296
12.1	Resultaat effecten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Ongerealiseerde koersresultaten	810	-7.109	-7.919	2.943
	Gerealiseerde koersresultaten		523	523	1.256
		810	-6.586	-7.396	4.199
	Rente obligaties	-	63	63	70
	Dividend op aandelen	-	349	349	299
	Opbrengst alternatieve beleggingen	-	1	1	1
		-	413	413	370
	Af: kosten beheer/advies	-120	-127	-7	-173
	Af: bronbelasting	-	-26	-26	-
		690	-6.326	-7.016	4.396
12.2	Renteresultaat	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Deposito- en spaarrekeningen			-	-4
	Af: rente rekening courant	-22	104	126	-96
		-22	104	126	-100
13	Vennootschapsbelasting	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Vennootschapsbelasting	13	21	8	23
		13	21	8	23

Zie in het bestuursverslag het hoofdstuk 'Het financiële jaar 2022' voor een specificatie van de vennootschapsbelasting van AOb diensten B.V.

2.7 Voorstel resultaatverdeling

Voorstel aan de Algemene Vergadering

	(x1000)
De staat van baten en lasten leidt tot een nadelig saldo op de bedrijfsvoering van:	€ -7.128
Voorstel tot onttrekking aan de algemene reserve	€ -6.432
Voorstel tot mutatie van de bestemmingsreserves	€ -696

Aan dit saldo van € 696.000 dient de Algemene Vergadering een bestemming te geven. Het hoofdbestuur doet daartoe een voorstel dat reeds is verwerkt in de balans per 31 december 2022.

Overzicht dotaties

Weerstandreserve	€ 422	
Solidariteitsreserve	€ 105	
NOT-reserve	€ 102	
Congresreserve	€ 40	
	<hr/>	€ 669

Overzicht onttrekkingen

Beleggingsreserve	€ -800	
Investeringsreserve	€ -225	
Congresreserve	€ -174	
Weerstandreserve	€ -128	
Solidariteitsreserve	€ -38	
	<hr/>	€ -1.365

Resultaatverdeling totaal	<hr/>	€ -696
---------------------------	-------	--------

Overig

De algemene vergadering stelt de jaarrekening vast, inclusief de resultaatverdeling.

2.8 Analyse van verschillen tussen begroting en exploitatie

(x1000)

Exploitatie	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
Exploitatieresultaat voor verdeling	131	-7.128	-7.259	5.254
• Naar bestemmingsreserves	108	-696	-804	1.299
• Naar algemene reserve	23	-6.432	-6.455	3.955
Verschillen analyse exploitatieresultaat versus begroting voor verdeling				
Hogere baten				
Hogere subsidies	119			
Hogere baten uit scholing en advies	106			
Hogere inkomsten servicepakketten	63			
Hogere overige baten	55			
Hogere baten publicaties	6			
			349	
Lagere baten				
Lagere contributiebatens	633			
			-633	
Hogere lasten				
Hogere personeelskosten	675			
Hogere afschrijvingskosten	17			
Hogere huisvestingskosten	7			
			-699	
Lagere lasten				
Lagere overige kosten	431			
Lagere kosten verloffaciliteiten	164			
Lagere bijdrage FNV	27			
			622	
Lager resultaat bedrijfsvoering				
Lagere vermogensopbrengst			-361	
Lagere vermogensopbrengst			-6.890	
Lager resultaat voor belastingen				
Lager resultaat voor belastingen			-7.251	
Hogere vennootschapsbelasting				
Hogere vennootschapsbelasting			-8	
Lager resultaat na belastingen				
Lager resultaat na belastingen			-7.259	

Hogere baten

Buiten de contributie heeft iedere opbrengstcategorïe een hogere omzet gehaald dan gebudgetteerd. De hogere baten beslaan vooral de subsidies. De nieuwe verdeling van de COPWO-gelden (WO-werkgeversbijdrage) pakte gunstig uit voor de AOb. Daarnaast zien we in de cijfers terug dat de extra aandacht voor de scholings- en advieswerkzaamheden van de AOb de opbrengsten heeft doen stijgen.

Lagere baten

De lagere baten worden veroorzaakt door een lagere contributieopbrengst. In de begroting 2022 was uitgegaan van een ledenstand van 82.390. Het werkelijk aantal leden was een gemiddelde van 79.710.

Lasten

Hogere lasten

De hogere lasten betreffen voornamelijk de personeelskosten. Ondanks dat de formatiereductie die in 2022 als doel werd gesteld is gehaald, zijn de personele lasten gestegen. Redenen hiervoor zijn, naast de CAO uitkomsten, de personele reductie die pas laat in 2022 gestalte kreeg. Daarnaast zijn er in 2022 voorzieningen getroffen voor een aantal uit dienst tredende medewerkers. Als laatste is het aantal niet gebruikte vakantie- en verlofdagen wederom toegenomen wat een extra voorziening met zich meebracht.

Lagere lasten

De lagere lasten zitten voornamelijk in het verenigingsbudget. Hier is in de overige kosten voor € 271.000 aan budget ongebruikt gebleven. Daarnaast is het budget voor projecten (incidenteel budget) voor € 328.000 onbenut gebleven. De lagere kosten van de verloffaciliteiten zijn voornamelijk te danken aan het afboeken van verlopen contracten voor € 100.000.

2.9 Gebeurtenissen na balansdatum

In 2021 is een nieuwe strategienota van de AOb goedgekeurd. Om deze goed uit te kunnen voeren, zijn er aanpassingen in de werkorganisatie nodig. Daarbij is in een periode van twee jaar het ledenaantal gedaald van 82.390 op 1 januari 2021 naar 78.731 op 1 januari 2023. Dit heeft ertoe geleid dat zowel in de begroting als de realiteit de norm van 72% (procentuele verdeling personeelskosten/(contributie-) inkomsten) niet wordt gehaald. Als gevolg daarvan is er een reorganisatieplan opgesteld en in februari gepresenteerd aan het personeel.

De financiële gevolgen

In de plannen wordt de formatie teruggebracht naar een totaal van 114,6 fte (127,7 per 31 december 2022) om weer binnen de norm van 72% te geraken. Deze reductie kan plaatsvinden zonder gedwongen ontslagen. Wel zal de reductie voor een extra uitgave van beëindigingsvergoedingen zorgen. Daarnaast zal meer worden ingezet op intensivering van de inkomstenbronnen anders dan de contributie en werkgeversbijdrage.

Het reorganisatieplan ligt op het moment van schrijven ter advies bij de ondernemingsraad van de AOb.

3.1 Balans per 31 december 2022 na resultaatbestemming

(x1000)

Activa	31/12/2022	31/12/2021
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
Software	1.123	937
Websites	12	26
Subtotaal	1.135	963
Materiële vaste activa		
Verbouwing en installaties	1.435	1.601
Inventaris	492	534
Computers en infrastructuur	139	254
Subtotaal	2.066	2.389
Financiële vaste activa		
Effecten	36.712	42.208
Deelneming AOb Diensten B.V.	289	964
Subtotaal	37.001	43.172
<i>Totaal vaste activa</i>	40.202	46.524
Vlottende activa		
Vorderingen op korte termijn		
Debiteuren	214	82
Overige vorderingen en overlopende activa	2.188	2.902
Subtotaal	2.402	2.984
Liquide middelen		
Saldi bij banken	1.671	1.817
<i>Totaal vlottende activa</i>	4.073	4.801
Totaal activa	44.275	51.325
Passiva	31/12/2022	31/12/2021
Eigen vermogen		
Bestemmingsreserves	22.018	22.714
Algemene reserve	15.999	22.432
<i>Totaal eigen vermogen</i>	38.017	45.146
Voorzieningen	858	835
Schulden op lange termijn	1.005	1.131
Schulden op korte termijn		
Crediteuren	1.001	457
Belastingen en premies sociale verzekeringen	336	308
Overige schulden en overlopende passiva	2.821	2.560
Rekening courant AOb Diensten B.V.	237	888
<i>Totaal vlottende passiva</i>	4.395	4.213
Totaal passiva	44.275	51.325

3.2 Staat van baten en lasten 2022

(x1000)

Baten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021
Contributiebaten	15.678	15.046	15.254
Structurele subsidies	5.168	5.240	5.444
Incidentele subsidies	93	140	109
Baten uit scholing en advies	467	571	414
Baten publicaties	165	172	144
Overige baten	149	202	671
Totaal baten	21.720	21.371	22.036
Lasten			
Personeelskosten	12.252	12.916	12.338
Inkoop verloffaciliteiten	2.369	2.205	2.500
Huisvestingskosten	1.237	1.242	1.272
Overige kosten	5.925	5.479	4.690
Afschrijvingskosten	541	557	415
Totaal lasten	22.324	22.399	21.215
Resultaat bedrijfsvoering	-604	-1.028	821
Financiële baten en lasten			
Resultaat effecten	690	-6.326	4.402
Resultaat interest	-22	101	-126
Totaal financiële baten en lasten	668	-6.225	4.276
Resultaat deelnemingen	67	125	157
Resultaat na belastingen	131	-7.128	5.254

3.3 Toelichting op de balans en staat van baten en lasten 2022

Toelichting op de balans per 31 december 2022 en de staat van baten en lasten 2022

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen waarin de vereniging op enigerlei wijze direct of indirect een beslissende invloed heeft op grond van een financiële en/of bestuurlijke verbondenheid worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de in paragraaf 2.4 opgenomen algemene toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

	x1000
Deelneming AOb Diensten BV	
Stand per 1 januari 2022	€ 964
Af: interim-dividenduitkering 21/11/2022	€ -800
Bij: resultaat boekjaar	€ 125
Stand per 31 december 2022	€ 289

3.4 Ondertekening

Utrecht, 26 mei 2023

Algemene Onderwijsbond

T. van Gelder
Voorzitter

G.J.B. Kerperien
Bestuurslid/Internationaal
secretaris

J.S. Van der Veer
Bestuurslid

H.J. de Moel
Algemeen secretaris
Plv. Penningmeester

P. den Hartog
Bestuurslid

S. Fomenko
Bestuurslid

D. van der Zweep
Penningmeester

B. Zwartjes
Bestuurslid

P.C. Vogel
Bestuurslid

J.J.C. Evers
Vice voorzitter

K. van Strien
Bestuurslid

D. König
Bestuurslid

T.T.A.J. Roovers
Plv. Secretaris

M. Jongsmā
Bestuurslid

J. van Woerden
Bestuurslid

R. Stins
Bestuurslid

J. Nieuwkerk
Bestuurslid

F.C. Fraanje
Bestuurslid

accountantsverklaring (5 pagina's)

Bijlage 1: Jaarcijfers 2022 AOb Diensten B.V.

Balans per 31 december 2022 na resultaatbestemming

(x1000)

Activa	31/12/2022	31/12/2021
Vorderingen op korte termijn		
Debiteuren	26	11
Rekening courant AOb	237	888
Subtotaal	263	899
Liquide middelen		
Saldi bij banken	33	77
<i>Totaal vlottende activa</i>	296	976
Totaal activa	296	976
Passiva	31/12/2022	31/12/2021
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	18	18
Algemene reserve	271	946
Subtotaal	289	964
Schulden op korte termijn		
Belastingen	7	8
Overige schulden en overlopende passiva		4
Subtotaal	7	12
Totaal passiva	296	976

Winst- en verliesrekening AOb Diensten B.V. 2022

(x1000)

	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Exploitatie 2021
Baten			
MR- en OR-servicepakket	459	522	489
Advies en begeleiding	14	15	25
Overige baten	1	3	1
Totaal baten	474	540	515
Lasten			
<i>Personeelskosten</i>			
Doorberekende lonen en uitkeringen	224	235	224
Totaal personeelskosten	224	235	224
<i>Huisvestingskosten</i>	37	40	36
<i>Overige kosten</i>			
Diensten derden	41	38	38
Drukwerk / porti / documentatie	58	59	44
Communicatie	1	1	-
Algemene kosten	33	25	20
Totaal overige kosten	133	123	102
Totaal lasten	394	398	362
Resultaat bedrijfsvoering	80	142	153
Financiële baten en lasten	-	4	26
Saldo baten en lasten voor belastingen	80	146	179
Af te dragen vennootschapsbelasting	13	21	23
Saldo baten en lasten na belastingen	67	125	156

Toelichting op de balans en winst- en verliesrekening

Toelichting op de balans per 31 december 2022 en de winst- en verliesrekening 2022

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de jaarrekening van de B.V. en de enkelvoudige respectievelijk de geconsolideerde jaarrekening van de AOb zijn gelijk. Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de in paragraaf 2.4 opgenomen algemene toelichting.

Statutaire regeling inzake de winstbestemming

In de statuten is in artikel 21.1 het onderstaande opgenomen inzake de winstbestemming: 'De winst die in het boekjaar is behaald, staat ter beschikking van de algemene vergadering.'

Bijlage 2: Opgave bestuurs- en nevenfuncties leden dagelijks bestuur

Hieronder een overzicht van alle bestuurs- en nevenfuncties van de leden van het Dagelijks bestuur gedurende het jaar 2022:

Naam	T. (Tamar) van Gelder
Geboortedatum	2 december 1975
Beroepssituatie	Lid Dagelijks Bestuur AOb (bezoldigd)
Hoofdfunctie	Voorzitter met beleidsportefeuille: <ul style="list-style-type: none">• rayon Zuidwest• coördinatie acties
Nevenfunctie	<ul style="list-style-type: none">• vicevoorzitter Stichting van het Onderwijs• lid raad van advies SER Diversiteit in Bedrijf
Naam	D-D. (Douwe-Dirk) van der Zweep
Geboortedatum	27 december 1977
Beroepssituatie	Lid Dagelijks Bestuur AOb (bezoldigd)
Hoofdfunctie	Penningmeester met beleidsportefeuille: <ul style="list-style-type: none">• sector HBO en WO&O• rayon Oost• pensioenen• coördinatie arbeidsvoorwaarden
Nevenfunctie	<ul style="list-style-type: none">• penningmeester Vereniging Algemene Centrale van Overheids-personeel(ACOP)• voorzitter Stichting Financiering Structureel Vakbondsverlof Onderwijs (SFSVO)• vicevoorzitter Arbeidsmarkt en opleidingsfonds hbo, Stichting Zestor*• bestuurder Stichting FNV Pers• bestuurder Gemeenschappelijk Beleggingsfonds FNV (GBF)• penningmeester Stichting De Burcht, het wetenschappelijk bureau van de vakbeweging
Naam	H. (Henrik) de Moel
Geboortedatum	26-8-1972
Beroepssituatie	Lid Dagelijks Bestuur AOb (bezoldigd)
Hoofdfunctie	Algemeen secretaris en plv. penningmeester met beleidsportefeuille <ul style="list-style-type: none">• sector MBO• sector PA (post-actieven)• rayon Noord• internationale zaken
Nevenfunctie	<ul style="list-style-type: none">• bestuurder Vereniging Algemene Centrale van Overheids-personeel (ACOP)• vicevoorzitter Stichting Onderwijsmarktfonds MBO (SOMmbo)*• bestuurder Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)*

Naam J. (Jelmer) Evers
Geboortedatum 21-02-1976
Beroepssituatie Lid Dagelijks Bestuur AOb (bezoldigd)
Hoofdfunctie Vicevoorzitter met beleidsportefeuille:

- sector VO
- rayon Zuid

Nevenfunctie

- bestuurder Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds voortgezet onderwijs (Voion)
- lid RvA Trainees in onderwijs

Naam T. (Thijs) Roovers
Geboortedatum 27 februari 1969
Beroepssituatie Lid Dagelijks Bestuur AOb (bezoldigd)
Hoofdfunctie Plv. algemeen secretaris met beleidsportefeuille:

- sector PO
- rayon Noordwest

Nevenfunctie

- bestuur Arbeidsmarktplatform PO (APPO)*

*Voor deze functie wordt vacatiegeld ontvangen door de AOb.

Bijlage 3: Toelichting geconsolideerde lasten 2022 (functionele indeling)

(x1000)

Lasten		Begroting	Exploitatie	Verschil	Exploitatie
		2022	2022	2022	2021
A	Verenigingsorganen	3.514	3.182	-332	3.118
B	Werkorganisatie	16.744	17.171	427	16.194
C	Contributies FNV en ACOP	1.164	1.137	-27	1.159
D	AOb Diensten B.V.	394	396	2	362
		21.816	21.886	70	20.833
E	Uitgaven bestemmingsreserve	142	234	92	185
F	Projecten intern	668	515	-153	443
G	Gesubsidieerde projecten	93	140	47	109
	Vermogensadvies	-	21	21	7
Totale lasten		22.719	22.796	56	21.577

A	Verenigingsorganen	Begroting	Exploitatie	Verschil	Exploitatie
		2022	2022	2022	2021
	Algemeen	398	400	2	336
	Rayonteam	314	215	-99	90
	Sectoren	185	119	-66	36
	Groepen	56	28	-28	13
	Afdelingen	31	30	-1	18
	Internationale zaken	194	183	-11	181
	Netwerken	-	2	2	-
	Verenigingsorganen	780	577	-203	338
	Inkoop verloffaciliteiten	2.336	2.205	-131	2.444
		3.514	3.182	-332	3.118

B	Werkorganisatie	Begroting	Exploitatie	Verschil	Exploitatie
		2022	2022	2022	2021
	Bestuur en Directie	1.242	1.308	66	1.355
	Individuele Belangenbehartiging	4.028	4.187	159	3.864
	Collectieve Belangenbehartiging	3.449	3.323	-126	3.340
	Scholing en advies	629	612	-17	499
	Marketing en Communicatie	2.342	2.643	301	2.347
	Ondersteunende Diensten	4.801	4.962	161	4.774
	Algemeen	253	136	-117	15
		16.744	17.171	427	16.194

C	Contributies FNV en ACOP	Begroting	Exploitatie	Verschil	Exploitatie
		2022	2022	2022	2021
	FNV bijdrage	1.114	1.088	-26	1.109
	ACOP	50	49	-1	50
		1.164	1.137	-27	1.159

D	AOb Diensten B.V.	Begroting	Exploitatie	Verschil	Exploitatie
		2022	2022	2022	2021
	Personeelskosten	224	235	11	224
	Huisvestingskosten	37	40	3	36
	Overige kosten	133	121	-12	102
		394	396	2	362

E	Uitgaven bestemmingsreserve	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Acties	-	21	21	11
	NOT	-	-	-	2
	Congres / jubileum	100	175	75	155
	Internationale zaken	42	38	-4	17
		142	234	92	185
F	Projecten intern	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	Ledenwerfcampagne	200	250	50	220
	Projecten werkorganisatie	200	263	63	102
	Projecten algemeen	268	2	-266	121
		668	515	-153	443
G	Gesubsidieerde projecten	Begroting 2022	Exploitatie 2022	Verschil 2022	Exploitatie 2021
	APG	60	69	9	69
	Work, No child's business	33	34	1	33
	NPO kenniscommunity	-	18	18	-
	TU Delft	-	13	13	7
	Beroepsbeeld leraar	-	6	6	-
		93	140	47	109

AOb-hoofdkantoor
Sint Jacobsstraat 22
3511 BS Utrecht

Post
Postbus 2875
3500 GW Utrecht

AOb Algemene
Onderwijsbond

Onderwijsbond van

